

**T.C.
ANKARA ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
EĞİTİMDE PSİKOLOJİK HİZMETLER ANABİLİM DALI
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME BİLİM DALI**

**SINIF ÖĞRETMENLERİ İÇİN ÖĞRENCİ BAŞARISINI ÖLÇME VE
DEĞERLENDİRME İLE İLGİLİ YETERLİK GÖSTERGELERİNİN VE
BUNLARA İLİŞKİN ALGILARININ İNCELENMESİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Durmuş Özbaşı

Ankara

Temmuz, 2009

**T.C.
ANKARA ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
EĞİTİMDE PSİKOLOJİK HİZMETLER ANABİLİM DALI
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME BİLİM DALI**

**SINIF ÖĞRETMENLERİ İÇİN ÖĞRENCİ BAŞARISINI ÖLÇME VE
DEĞERLENDİRME İLE İLGİLİ YETERLİK GÖSTERGELERİNİN VE
BUNLARA İLİŞKİN ALGILARININ İNCELENMESİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Durmuş Özbaşı

Danışmanı: Doç. Dr. Nükhet Çıkrıkçı-Demirtaşı

Ankara

Temmuz, 2009

Eğitim Bilimleri Enstitüsü M¼d¼rl¼đ¼ne,

Bu alışma j¼rimiz tarafından ¼lme ve Değerlendirme Anabilim Dalında Y¼KSEK LİSANS TEZİ ALIşMASI RAPORU olarak kabul edilmiştir.

Başkan(İmza)

Doç. Dr. Adnan KAN

¼ye(İmza)

Doç. Dr. Ahmet AYPAY

¼ye(İmza)

Doç. Dr. N¼khet ÇIKRIKÇI-DEMİRTAşLI (Danışman)

Onay

Yukarıda imzalanan, adı geçen ¼đretim ¼yelerine ait olduğunu onaylarım.

..../..../2009

Prof. Dr. Ayşe akır İLHAN

Enstit¼ M¼d¼r¼

TEŞEKKÜR

Araştırmanın planlanmasında ve oluşturulmasında yardım ve desteğini hiç esirgemeyen, araştırmanın her aşamasını titizlikle inceleyerek, araştırmaya önemli katkılarda bulunan değerli hocam ve danışmanım Doç. Dr. Nükhet ıkırıkı-Demirtaşlı' ya, yüksek lisans eğitimimde beni yetiştiren değerli hocalarım Prof. Dr. Nizamettin Koç' a, Prof. Dr. Ezel Tavşancıl'a, Yrd. Doç. Dr. Ömer Kutlu'ya ve Yrd. Doç. Dr. may okluk-Bökeoğlu' na, lme ve değerlendirme alanında yüksek lisans yapmam için bana cesaret veren, her zaman yanımda olan, benim yetişmemde bilgisi ve desteği ile büyük katkısı olan değerli hocam Doç. Dr. Ahmet Aypay' a, tezimin raporlaştırma aşamasında yardım ve görüşlerini aldığım Temel kalafat'a ve Kürşat Cesur'a, tezimi yazarken desteklerini benden hiç esirgemeyen Gülay aylar' a, anneme ve babama teőekkürü bir borç bilirim.

Durmuş zbaşı

ÖNSÖZ

Eğitim-öğretim sürecinin sağlıklı bir Şekilde yürütölmesi kuŐkusuz öğretmen yeterliklerine bağlıdır. Günümüz ihtiyaçlarına uygun, çağdaş ve nitelikli öğrenciler yetiştirmek için öncelikle nitelikli öğretmen gücü yetiŐtirmemiz gerekir. Bunun için de öğretmen niteliklerinin belirlenmesi gerekmektedir. Öğretmenlerin niteliklerinin belirlenebilmesi için de, öncelikle öğretmenlerin sahip olmaları beklenen yeterlik düzeylerinin saptanması gerekir.

Bu araştırmada, sınıf öğretmenlerinin sahip olmaları beklenen öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme ile ilgili yeterlik göstergeleri geliştirilmiş ve çeşitli deđiŐkenlerle bu yeterlik göstergeler arasındaki değişim incelenmiştir. Öğretmenlerin öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme ile ilgili yeterlik göstergelerine verdikleri önem düzeyleri ve yeterlik algıları belirlenerek, öğretmenlerin belirlenen yeterlikleri ne kadar önemsedikleri ve kendilerini ne kadar yeterli gördükleri tespit edilmeye çalışılmıştır. Araştırma sonuçları, Milli Eğitim Bakanlığı tarafından daha önce gerçekleştirilen öğrenci izleme ve değerlendirme ile ilgili performans göstergelerine göre daha işe vuruk, gerçekleştirilebilir ve öğretmenlerden beklenebilecek yeterlikler olduğu düşünölmektedir. Bu araştırmanın öğretmenlerin öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme ile ilgili yeterliklerinin belirlenmesine katkı sağlayacağı düşünölmektedir. Bu araştırmanın sonuçları, öğretmen değerlendirme çalışmalarına, başta Milli Eğitim Bakanlığı olmak üzere öğretmen yetiŐtiren kurumlara ve bu konuya ilgi duyan araştırmacılara ıŐık tutacağı beklenmektedir.

Durmuş Özbaşı

ÖZET

SINIF ÖĞRETMENLERİ İÇİN ÖĞRENCİ BAŞARISINI ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME İLE İLGİLİ YETERLİK GÖSTERGELERİNİN VE BUNLARA İLİŞKİN ALGILARININ İNCELENMESİ

Özbaşı, Durmuş

Yüksek Lisans, Ölçme ve Değerlendirme Anabilim Dalı

Tez Danışmanı: Doç. Dr. Nükhet Çıkrıkçı Demirtaşlı

Temmuz, 2009, xi - 87 sayfa

Bu araştırmanın amacı, sınıf öğretmenlerinin öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme ile ilgili yeterlik göstergelerine verdikleri önemi ve bu göstergelerdeki yeterliklerini, çeşitli değişkenler açısından inceleyerek, kendi algılarına göre saptamaktır. Araştırma grubunu, 2008-2009 eğitim-öğretim yılında, Çanakkale ili merkez ilçesi ve diğer bazı ilçelerde görev yapmakta olan 183 sınıf öğretmeni, 18 ölçme ve değerlendirme alan uzmanı ile 20 ilköğretim müfettişi oluşturmaktadır. Araştırma verileri, araştırmacı tarafından geliştirilen 17 maddelik sınıf içi öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme ile ilgili yeterlik göstergelerinden oluşan anketle elde edilmiştir. Öğretmenlerin öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme ile ilgili yeterlik göstergelerine verdikleri önem ve yeterlik algıları yüzde ve frekanslarla belirtilmiş, öğretmenlerin cinsiyetleri, hizmet yılları, en son mezun oldukları eğitim kurumları türü ve sahip oldukları sınıf mevcutları değişkenleri arasındaki ilişki Cramer V katsayısı ile saptanmıştır. Araştırma sonucunda, öğretmenler öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme ile ilgili yeterlik göstergelerinden “sınav/testin amacını belirlemek” maddesini birinci sırada önemli olarak belirtmişlerdir. Öğretmenlerin çoğunluğunun, öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme ile ilgili yeterlik göstergelerinin tamamını çok önemli gördükleri saptanmıştır. Sınıf öğretmenlerinin, sınıf içi öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme ile ilgili yeterlik göstergelerindeki

önem ve yeterlik algıları ile hizmet süreleri, en son mezun olunan eğitim kurum türleri ve sahip oldukları sınıf mevcutları değişkenleri arasında manidar düzeyde ilişkiler bulunmuştur. Sınıf öğretmenlerinin, sınıf içi öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme ile ilgili yeterlik göstergelerindeki önem ve yeterlik algıları ile sadece cinsiyet değişkeni arasında manidar düzeyde ilişki bulunmamıştır. Bu bulgular çerçevesinde, sınıf öğretmenleri için geliştirilen öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme ile ilgili yeterlik göstergelerine ilişkin öneriler çalışmanın sonunda sunulmuştur.

ABSTRACT

ANALYZING THE COMPETENCY INDICATORS ABOUT THE ASSESSMENT AND MEASUREMENT OF STUDENTS' ACHIEVEMENT FOR THE PRIMARY SCHOOL TEACHERS AND THEIR PERCEPTIONS REGARDING THESE INDICATORS

Özbaşı, Durmuş

Master of Science, Department of Measurement and Evaluation

Advisor: Associate Professor Dr. Nükhet Çıkrıkçı-Demirtaşlı

July, 2009, xi - 87 pages

The aim of this research is to determine the importance level that the primary school teachers attach to the competency indicators of the evaluation and measurement of students' success and their competencies about these indicators based on different variables according to their own perception. Research groups involved 183 primary school teachers, 18 experts of measurement and evaluation and 20 primary school inspectors in 2008-2009 academic year in Çanakkale and in its surrounding. Research data was collected via 17 items developed by the researcher with a questionnaire which involves competency indicators of in-class evaluation and measurement of students' success. The teachers' perceptions of competence and the importance they attach to the competency indicators of the evaluation and measurement of students' success were shown by percentages and frequencies. Then, the relation among the variables such as teachers' genders, their job experiences, type of their last graduation school and the size of their class was determined by using Cramer V Coefficient Test. As a result of the research, the item "setting the aim of the exam/test" was found out to be the most important item among

the competency indicators of the evaluation and measurement of students' success according to the responses of the teacher participators. Moreover, the results indicate that the teachers find all the competency indicators of the evaluation and measurement of students' success quite important. Significant difference was found between the importance level that the primary school teachers' attach to the competency indicators of the evaluation and measurement of students' success, their perceptions of competencies about these indicators and the teachers' job experiences, type of their last graduation school and the size of their class. Furthermore, there is no significant difference between the primary school teachers' perceptions of the importance and competency indicators of the evaluation and measurement of students' success and their genders. In the light of these findings, suggestions were drawn about the competency indicators of the evaluation and measurement of students' success developed for the primary school teachers at the end of the study.

İÇİNDEKİLER

JÜRİ ÜYELERİNİN İMZA SAYFASI.....	i
TEŞEKKÜR.....	ii
ÖNSÖZ.....	iii
ÖZET.....	iv
ABSTRACT.....	vi
İÇİNDEKİLER.....	viii
ÇİZELGELER LİSTESİ.....	ix
EKLER LİSTESİ.....	xi
BÖLÜM	
1. GİRİŞ.....	1
Problem Durumu.....	1
Amaç.....	20
Önem.....	21
Varsayım.....	23
Sınırlılıklar.....	23
Tanımlar.....	23
2. İLGİLİ ARAŞTIRMALAR.....	24
3. YÖNTEM.....	30
Araştırma Modeli.....	30
Araştırma Grubu.....	30
Veri Toplama Aracı.....	33
Verilerin Toplanması.....	36
Verilerin Analizi.....	36
4. BULGULAR VE YORUM.....	38
5. SONUÇ VE ÖNERİLER.....	65

KAYNAKÇA.....69

EKLER.....75

ÇİZELGELER LİSTESİ

Çizelge 1. Değerlendirme Panelini oluşturan Öğretim Üyelerinin Üniversitelere Göre Dağılımı.....	31
Çizelge 2. Sınıf Öğretmenlerinin Cinsiyetlerinin Sınıf Mevcudu, Hizmet Süresi, En Son Mezun Olunan Eğitim Kurumu Türü Değişkenlerine Göre Dağılımı (N=183).....	32
Çizelge 3. Sınıf Öğretmenlerinin Sınıf İçi Öğrenci Başarısını Ölçme ve Değerlendirme Yeterliklerinden En Önemli Buldukları İlk 10 Yeterlik Göstergesi.....	39
Çizelge 4. Sınıf Öğretmenlerinin Sınıf İçi Öğrenci Başarısını Ölçme ve Değerlendirme ile ilgili Yeterliklere Verdikleri <i>Önem Düzeylerine</i> Ait Frekans ve Yüzde Değerleri (N=97).....	42
Çizelge 5. Öğretmenlerin <i>Cinsiyetleri</i> İle Sınıf İçi Öğrenci Başarısını Ölçme Ve Değerlendirme Yeterliklerine Verdikleri <i>Önem Düzeylerine</i> Ait Cramer V Değerleri.....	43
Çizelge 6. Öğretmenlerin <i>Hizmet Süreleri</i> İle Sınıf İçi Öğrenci Başarısını Ölçme Ve Değerlendirme Yeterliklerine Verdikleri <i>Önem Düzeylerine</i> Ait Cramer V Değerleri.....	44
Çizelge 7. Öğretmenlerin <i>Hizmet Süreleri</i> ile Sınıf İçi Öğrenci Başarısını Ölçme ve Değerlendirme Yeterliklerine Verdikleri <i>Önem Düzeyine</i> Ait Frekans ve Yüzde Değerleri	45
Çizelge 8. Öğretmenlerin <i>En Son Mezun Oldukları Eğitim Kurumlarının Türü</i> İle Sınıf İçi Öğrenci Başarısını Ölçme Ve Değerlendirme Yeterliklerine Verdikleri <i>Önem Düzeylerine</i> Ait Cramer V Değerleri.....	47
Çizelge 9. Öğretmenlerin <i>En Son Mezun Oldukları Eğitim Kurumlarının Türüne</i> Göre Sınıf İçi Öğrenci Başarısını Ölçme ve Değerlendirme Yeterliklerine Verdikleri <i>Önem Düzeylerine</i> Ait Frekans ve Yüzde Değerleri.....	48
Çizelge 10. Öğretmenlerin <i>Sahip Oldukları Sınıf Mevcutları</i> İle Sınıf İçi Öğrenci	

Başarısını Ölçme Ve Değerlendirme Yeterliklerine Verdikleri <i>Önem Düzeylerine</i> Ait Cramer V Değerleri.....	50
Çizelge 11. <i>Öğretmenlerin Sahip Oldukları Sınıf Mevcutlarına Göre Sınıf İçi Öğrenci Başarısını Ölçme Ve Değerlendirme Yeterliklerine Verdikleri Önem Düzeylerine</i> Ait Frekans ve Yüzde Değerleri.....	51
Çizelge 12. <i>Öğretmenlerin Cinsiyetleri İle Öğretmenlerinin Sınıf İçi Öğrenci Başarısını Ölçme Ve Değerlendirme İle İlgili Göstergelerdeki Yeterlik Algı Düzeylerine Ait Cramer V Değerleri</i>	54
Çizelge 13. <i>Öğretmenlerin Hizmet Süreleri İle Sınıf İçi Öğrenci Başarısını Ölçme Ve Değerlendirme İle İlgili Göstergelerdeki Yeterlik Algı Düzeylerine Ait Cramer V Değerleri</i>	55
Çizelge 14. <i>Öğretmenlerin Hizmet Süreleri İle Öğrencilerin Sınıf İçi Öğrenci Başarısını Ölçme Ve Değerlendirme İle İlgili Göstergelerdeki Yeterlik Algı Düzeylerine Ait Frekans ve Yüzde</i>	56
Çizelge 15. <i>Öğretmenlerin En Son Mezun Oldukları Eğitim Kurumlarının Türü İle Sınıf İçi Öğrenci Başarısını Ölçme Ve Değerlendirme İle İlgili Göstergelerdeki Yeterlik Algılarına Ait Cramer V Değerleri</i>	58
Çizelge 16. <i>Öğretmenlerin En Son Mezun Oldukları Eğitim Kurumlarının Türü İle Sınıf İçi Öğrenci Başarısını Ölçme Ve Değerlendirme İle İlgili Göstergelerdeki Yeterlik Algılarına Ait Frekans ve Yüzde Değerleri</i>	59
Çizelge 17. <i>Öğretmenlerin Sahip Oldukları Sınıf Mevcutlarının, Sınıf İçi Öğrenci Başarısını Ölçme Ve Değerlendirme İle İlgili Göstergelerdeki Yeterlik Algılarına Ait Cramer V Değerleri</i>	60
Çizelge18. <i>Öğretmenlerin Sahip Oldukları Sınıf Mevcutlarına Göre Sınıf İçi Öğrenci Başarısını Ölçme Ve Değerlendirme İle İlgili Göstergelerdeki Yeterlik Algılarına Ait Frekans ve Yüzde Değerleri</i>	61

EKLER

Ek1. Öğrenmeyi, Gelişimi İzleme Ve Değerlendirme Ana Boyutuna Ait Genel Yeterlikler Ve Performans Göstergeleri.....	75
Ek2. Panel Değerlendirme Formu.....	77
Ek3. Kişisel Bilgi Formu.....	83
Ek4. Öğrenci Başarısını Ölçme ve Değerlendirme İle İlgili Yeterlik Göstergeleri Anketi.....	84
Ek5. Öğretmenlerin Öğrenci Başarısını Ölçme Ve Değerlendirme İle İlgili Yeterlik Göstergelerini İlk 10 Maddeyi Sıralamalarına Ait Frekans Ve Yüzde Dağılımları.....	86
Ek6. Araştırma İzin Belgesi.....	87

BÖLÜM 1

GİRİŞ

Bu bölümde araştırmanın; problem durumu, amaç, önem, varsayım ve sınırlılıklar boyutlarına yer verilmiştir.

Problem Durumu

Eğitim, öğrencide hedeflenen davranışları geliştirmeyi, yanlış veya eksik davranışları düzeltmeyi amaçlayan bir süreçtir. Bu süreç içerisinde öğrencilerin planlanan hedef davranışlara ne ölçüde ulaştığını belirlemek amacıyla önce ölçme işlemi, daha sonra da bu işlem sonuçlarına dayalı olarak değerlendirme işlemi yapılır. Böylece öğrencilerin istenen erişim düzeyine ulaşmış olup olmadığı ya da eksik yönlerine ilişkin geri bildirimler verilir.

Bu geri bildirimlere dayalı olarak öğrencilere kazandırılacak davranışlar, belirlenen hedeflere ulaşmak için yapılacak etkinlikler, saptanan hedeflere ulaşıp ulaşılmadığını anlama olanağı verecek değerlendirmeyi içeren bir öğretim programının niteliği, öğretmen ve öğrenciye nereye gidecekleri ve ilerlemenin her basamağında neler olacağı hakkında bilgi sağlanır. Değerlendirme, bu nedenle eğitim sürecinin önemli bir ögesidir (Turgut, 1995). Eğitim sürecinde ürünü değerlendirmek oldukça güçtür. Eğitim sürecinin sonunda bireyde meydana gelen değişim, bu sürecin ürünü olarak algılanabilir.

Değerlendirmedeki birinci amaç, en başta belirlenen hedefe uygun davranış değişikliğinin gerçekleşip gerçekleşmediğinin belirlenmesi, ikinci amaç ise bu değişimin kalıcılığı ve sürekli olup olmadığının tespit edilmesidir. Bu nedenle, öğrenme hangi konuda gerçekleştirilecekse o konu analiz edilerek, konunun unutulmaya karşı dirençli, daha ileri ve üst düzeydeki öğrenmeler için öğrenilmesi zorunlu olan kısımlar seçilmelidir (Tekin, 2004).

Öğrenme-öğretme sürecinde yapılan değerlendirmeler, öğrenciye kazandırılmak istenen bilgi, beceri, tutum ve değerleri öğrencinin ne ölçüde

kazandığının tespit edilmesi ve öğrencide öğrenmenin gerçekleşip gerçekleşmediğinin belirlenmesinin yanı sıra süreçle ilgili öğretmene geribildirim vermesi nedeniyle de çok önemlidir. Uygulanmakta olan öğretim programlarının temel felsefelerine göre sadece öğrenme ürünü değil, öğrenme süreci de değerlendirilerek, öğrencinin gelişimi izlenmelidir (Milli Eğitim Bakanlığı [MEB], 2008).

Okullar, önceden saptanan ve belirlenen belli davranışları öğrencilere kazandırmaya çalışan maksatlı öğretim kurumlarıdır. Öğrenciler, okula önceden saptanan özellikleri kazandırmak amacıyla, kendi aralarında örgütlenmiş öğretim durumları içine sokulur. Söz konusu davranışların kazanılıp kazanılmadığına bakmak için de sık sık yoklanır. Bunun için ise; (1) öğrencilere kazandırılacak özellikler, (2) öğrencilerin bu davranışları kazanmalarına yardımcı olacak öğretim durumları ve (3) bu özellikleri kazanıp kazanmadığını anlama olanağı verecek ölçme durumlarıyla, değerlendirme ilkelerini içeren bir öğretim programı gerekir (Tekin, 2004).

Öğrenme ve öğretme süreçlerinin temel ögesi olan öğretmen, öğrenciyle sürekli iletişim halinde olan, eğitim programını uygulayan, değerlendiren, öğretimi yöneten ve öğrenciyi değerlendiren kişidir. Öğretmenler, öğrencilerinin başarılarını çeşitli amaçlar doğrultusunda gözler ve değerlendirirler. Öğrencinin hazır bulunuşluk düzeyini belirlemek, öğretim etkinliklerinin etkililiğini saptamak, öğrenme eksikliklerini ve güçlüklerini ortaya çıkararak öğrencinin akademik ve psiko-sosyal gelişimini desteklemek, değerlendirme sürecindeki amaçlardan bazılarıdır (Demirtaşlı, 2008). Bu noktada öğretmenler okullarda öğrenci hakkında verilecek kararlarla ilgili olarak, başarının saptanması ve izlenmesinde önemli iki konu ile karşılaşmaktadırlar. Birincisi, öğretim esnasında kullanılan ölçme araç ve yöntemlerinin kapsamı ve nitelikleri; diğeri ise bu ölçme araç ve yöntemlerden elde edilen sonuçların nasıl kullanılacağıdır.

Okul sistemimiz, ölçme sonuçlarını daha çok not verme amaçlı olarak kullanmakta, öğrencinin güçlü ve geliştirilmesi gereken yönlerini belirleyip,

öğrenme eksiklerini giderici, öğrencinin gelişimi hakkında bilgi verici amaçlı kullanılmamaktadır. Ortaöğretim ve üniversiteye giriş sınavlarında da sadece başarı sıralaması yapılmakta ve öğrenciler başarı sıralarına göre yerleştirilmektedirler. Bunun sonucu olarak da ülkemizin katılmış olduğu ulusal ve uluslararası (ÖBBS, PISA, TIMSS, vb) sınavlarda öğrencilerimiz en alt sıralarda yer almaktadır. Bu olumsuz durum, eğitim sisteminde yeni arayışlara neden olmuştur. MEB 2004-2005 eğitim-öğretim yılından itibaren ilköğretim programında önemli değişiklikler yapmıştır. MEB, öğrenci merkezli bir öğretim anlayışı benimseyip, sürece dayalı değerlendirme sistemi geliştirmeye başlamıştır (Demirtaşlı, 2007). Eğitim Araştırma ve Geliştirme Daire Başkanlığı tarafından da eğitim sisteminin, müfredatın, öğretmen eğitimi ve yeterliliklerinin yeniden gözden geçirilmesi önerilmektedir (EARGED, 2007).

Ölçme ve değerlendirme sistemi, öğrencilerin gerçek yaşam koşullarında karşılaşılabilecekleri sorunlara çözüm getirmeli, okulun tüm fonksiyonlarını izlemeli ve okulun gelişimini hedefleyecek şekilde düzenlenmelidir (MEB, 2008). Öğrencilerin en çok zaman geçirdikleri yerlerden biri olan okullar, zorunlu eğitim-öğretim süresinde, öğrencileri gerçek yaşam koşullarına hazırlayan kurumlardır. Öğrencilerde kalıcı bir öğrenme ve davranış değişikliği oluşturabilmek için, çok zaman geçirdikleri bu kurumlarda öğrenme ortamlarını gerçek yaşam ile ilişkilendirmek gerekir. (Berberoğlu, 2006). Öğretim planlarını hazırlarlarken gerçek yaşam durumu oluşturmaya bu nedenle özen göstermelidirler.

Öğretmenler öğrencileri değerlendirirken, öğrencilerin öğrenme zorluklarını, problemlerini, anlama düzeylerini dikkate almalıdır. Bir öğretmen, öğrencisinin durumunu belirlerken; (a) öncelikle öğrencinin akademik başarısı hakkında değerlendirme yapmalıdır, (b) öğrencilere güdüleyiciler ve dönütler vermelidir, (c) başarılı öğrenciler ile başarısız öğrencileri karıştırarak sınıf düzeni sağlamalıdır, (d) öğretim planı hazırlamalıdır, (e) sınıf ortamında sosyal denge sağlamalıdır (Airsian, 1994).

Öğretmenlerin ölçme ve değerlendirme araçlarını ve yöntemlerini doğru yerde doğru şekilde kullanmaları, öğrenciler hakkında doğru kararlar vermeleri açısından çok önemlidir. Öğretmenler, öğrenmeyi, gelişimi izleme ve değerlendirme alanıyla ilgili yeterliliklere sahip değilse aşağıdaki problemlerle karşılaşabilirler (MEB, 2007):

Sadece ürünün değerlendirilmesi, sürecin değerlendirilmemesi durumunda;

- *Öğrencinin öğrenme ve öğretme sürecinde karşılaştığı güçlükler belirlenemez.*
- *Süreçte kullanılan araç gereçlerin, yöntemlerin, tekniklerin ve stratejilerin uygunluğu anlaşılabilir.*
- *Süreçte karşılaşılabilecek sorunlar tespit edilemez.*
- *Bireysel farklılıklar göz önünde bulundurulamayacağından öğrencilerin öğrenmeye etkin katılımlarını sağlamaya yönelik yöntemler geliştirilemez.*

Üniversitelerde kaliteyi artırıcı ve ortak standartların oluşturulmasına zemin hazırlayan değişimlerin yanı sıra, ilköğretim ve ortaöğretim düzeyinde de değişik ülkelerin eğitim sistemlerini karşılaştırmaya olanak sağlayan ve daha iyi bir eğitim sistemini oluşturmasına zemin hazırlayan bir takım çalışmalar yapılmaktadır. Uluslararası Araştırma Kurumu (IEA) tarafından, dünyada değişik ülkelerde, öğrencilerin başarılarını ölçmeye çalışan PIRLS (Uluslararası Okuma Becerilerinde Gelişim Projesi) ve TIMSS (Üçüncü Uluslar arası Matematik ve Fen Çalışması) ile sadece OECD ülkelerinin katılmış olduğu, OECD Programı için PISA (Uluslararası Öğrenci Değerlendirme) gibi çalışmalar yapılmaktadır. Ayrıca Cito-Türkiye Öğrenci İzleme ve Değerlendirme – ÖİS (Öğrenci İzleme Sistemi) projesi kapsamında, öğrencilerin ilköğretim yılları süresince, farklı ders alanlarında müfredatta ele alınan kazanımlara ne derecede ulaştıklarının belirlenmesi ve yıllar içerisindeki gelişimlerinin takip edilmesi amaçlanmıştır (Tuncer, 2007). Bu çalışmaların ortak amacı, ülkelerin öğrenci başarılarını ortak, standart bir test

ile değerlendirerek, eğitim durumlarını ortaya koymak ve eğitim kalitelerini artırmaya çalışmaktır (TIMSS, 2003; PISA, 2006; CITO Türkiye, 2007).

Eğitimde Yeterlik Belirlemenin Önemi

21. yüzyılda ekonomik büyüme sürecinin en önemli temel unsurlarını; verimlilik, rekabet üstünlüğü, toplam kalite yönetimi, bilgi odaklı üretim ve istihdam stratejileri ile uzun dönemli hedefleri de içeren yönetim kapasitesi ve teknoloji ağırlıklı faktörler oluşturacaktır. Tüm bunları gerçekleştirebilmek için ise eğitilmiş insan gücü vazgeçilmez bir gerekliliktir (Bircan, 2003). Eğitilmiş nitelikli insan gücü yetiştirebilmek, ulusal ve uluslar arası düzeyde kaliteli insan gücü yetiştirebilmek amacıyla belli yeterlik alanlarının ve bu yeterlikleri tanımlayan işe vuruk göstergelerin oluşturulması gerekmektedir. Bilgi çağını yaşayan gelişmiş ülkelerle uyumlu ilişkiler kurabilme, yaşam standartlarını geliştirebilme ancak kaliteli bir eğitim süreci ile gerçekleştirilebilir (Onural, 2006).

MEB (2008), Öğretmen yeterliklerinin belirlenerek aşağıdaki amaçların gerçekleşmesini beklemektedir:

- Milli eğitim hedeflerinin desteklenmesine katkı sağlamak,
- Ulusal iş birliği ve bilgi paylaşımını daha etkin olarak gerçekleştirmek,
- Öğretmenlerin niteliği ve kalitesi için kıyaslama, karşılaştırma yapılabilecek bir yapı/sistem oluşturmak,
- Öğretmenlik mesleğinin statüsü ve kalitesi açısından toplumsal beklentilerde tutarlık oluşturmak,
- Ulusal düzeyde profesyonel öğretmenlik seviyesinin tartışılmasında kullanılacak ortak terim ve tanımlamaları içeren bir dil birliği sağlamak,
- Öğrencilerin “öğrenmeyi öğrenmesi” için fırsatlar sağlamak,

- Öğretmenlerin görevlerini şeffaflaştırarak veliler ve toplum için kalite güvencesi oluşturmak.

Bu standartların belirlenmesi, okullarda verilen hizmetlerin amacına uygun olarak gerçekleşmesinde, öğretmenlerden beklenenlerin amacının açık bir biçimde tanımlanmasına yardımcı olur. Bu açık tanımlamalar sayesinde ölçme ve değerlendirme uzmanları, öğretmen performansını değerlendirmede objektif kriterler elde etmiş olacaklardır.

Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Genel Yeterlikler

Öğretmenlik mesleğinin niteliğinin yükseltilmesi için öncelikli olarak öğretmenlerin sahip olması gereken niteliklerin ve MEB'in yukarıda belirttiği gibi amaçların belirlenmesi, daha sonrasında ise bunların işe vuruk olarak tanımlanması gerekir. Bir sonraki aşamada öğretmenlerin bu yeterliklere sahip olma düzeylerinin belirlenerek hizmet içi eğitimlerle eksik oldukları noktaların tamamlanması, öğretmenlik mesleğinin kalitesinin artırılmasında önemli bir çalışma olarak yerini alabilir.

Öğretmenin niteliğinin geliştirilmesi; öğretmenlik mesleği içerisinde öğretmenin performansının belirlenmesi, ölçülmesi ve değerlendirilmesi ile ilgilidir (Uçar, 2002). Öğretmenin bilgisinin, anlayışının, becerilerinin, prensiplerinin ve değerlerinin tanımlanması öğrencilerin kaliteli eğitim almalarını temin etmenin en iyi yoludur (Boston, 1999; Akt. Projeler Koordinasyon Merkezi Başkanlığı, 2008).

Öğretmen eğitiminin kalitesini artırarak, daha nitelikli öğretmen yetiştirme çalışmaları bir hükümet politikası olarak benimsendiğinden 1990'lı yıllardan bu yana öğretmen eğitiminde kalite artırma ve eğitimde kalite arayışları süre gelmiştir. Öğretmen eğitiminde uluslararası düzeyde akreditasyon sağlamak ve belli standartlar getirmek amacıyla bir takım çalışmalar da yapılmaktadır. Bunlardan biri, 1998–99 eğitim-öğretim yılından itibaren Yüksek Öğretim Kurulu Başkanlığı (YÖK) tarafından eğitim fakültelerinde yeniden yapılanmaya gidilmesidir. Temel amacı ülkenin

ihtiyaçlarına cevap verebilecek daha nitelikli öğretmenler yetiştirmek olan bu yapılanma çerçevesinde, yeni yapılanmayı etkin ve kalıcı kılmak amacıyla bir dizi etkinlikler gerçekleştirilmiştir. YÖK/Dünya Bankası Hizmet Öncesi Öğretmen Eğitimi Projesi kapsamında düzenlenen etkinliklerin amacı öğretmen eğitimini daha nitelikli hale getirmektir (Yüksek Öğretim Kurulu [YÖK], 2008).

Standartlar bir öğretmenin kariyeri boyunca farklı noktalardaki kişisel mesleki gelişim ihtiyaçlarını karşılamak üzere bireysel ve grup olarak mesleki gelişim programlarının planlanması için bir araç teşkil etmektedir. Öğretmenlerin başlangıç düzeyinden ileri düzeylere kadar örnek uygulamalarını tanımlanması, mesleğin tüm isteklerini yansıtabilir ve aşağıda belirtilen bir dizi pratik gelişim amacına hizmet edebilir (Thomson, 2003 Akt. Projeler Koordinasyon Merkezi Başkanlığı, 2008):

- Öğretmenlikte gelişim aşamaları boyunca kişisel mesleki gelişim modeli ya da “haritası” sağlayarak öğretmenlerin kariyer planlamasına katkıda bulunmak
- Öğretmenlere güçlü oldukları ve gelişmeye açık oldukları alanlarını analiz etmelerinde ve mesleki öğrenim ihtiyaçlarının belirlenmesinde, bu ihtiyaçları karşılayan programlar hedeflemede yardımcı olmak
- Meslektaşlar tarafından değerlendirilme, eğitim ve staj programlarının planlanmasında rehber olarak kullanılacak özellikler oluşturmak.

Öğretmenlerin sahip olmaları gereken yeterliklere ilişkin genel standartların belirlenmesi eğitim yöneticileri ve uzmanlarına çeşitli fırsatlar sağlar. Bunlardan en önemlisi öğretmenlerin kişisel ve mesleki gelişim fırsatlarının artırılmasıdır. Bu şekilde öğretmenlerin kişisel ve mesleki gelişimlerini takip etmede kendilerine rehber olarak kabul edebilecekleri ulusal ve aynı zamanda uluslar arası bir yapı sağlanmış olacaktır. Bu yapı öğretimde mükemmelliği arama çabasında kurumlar ve bireyler arasında işbirliği ve bilgi

paylaşımının artmasına da yardımcı olacaktır (Thomson, 2003 Akt. Projeler Koordinasyon Merkezi Başkanlığı, 2008).

Öğretmenlerin görev ve sorumluluklarının neler olduğu hakkında çeşitli görüşler ve öneriler vardır. İlköğretim öğretmenin görevleri, sorumlulukları ve performansı üzerinde duran Lawn (1991)'a göre, konu ve alan bilgisi, öğretim uzmanı olması, koordine etme ve yönetme yeterliliklerine sahip olması, eğitim programlarının uygulanmasında ve ulusal standartların belirlenmesinde önemli rol oynamaktadır. Buna göre ilköğretim öğretmenin, öğretim becerisi ve konu uzmanlığından başka, programın içeriğinde ve programın değerlendirilip geliştirilmesinde de yetkin kişi olması gerekir. Çünkü öğrencilerin nitelikli davranışlar göstermesi, öğretmenin nitelikleriyle doğrudan ilişkilidir (Gökçe, 2003). Stronge' un (2007) "Etkili Öğretmenlerin Nitelikleri" adlı kitabında öğretmenlerin genel olarak sahip olmaları gereken özelliklerden biri olan ölçme ve değerlendirme alanında göstermeleri gereken özellik ve nitelikler aşağıdaki gibi sıralamıştır:

1. Öğretmen, öğrencilerin yaptıkları hataları kabul etmeli ve hemen düzeltmelidir.
2. Öğretmen; öğrencilerin sorularını, cevaplarını ve ilgilendikleri konuları dikkatle dinlemelidir.
3. Öğretmen, öğrencilere pozitif dönüt sağlamalıdır.
4. Öğretmen, öğretim planını hazırlarken öğrenci değerlendirmelerini kullanmalıdır.
5. Öğretmen ölçülebilir sonuçları olan açık şekilde ifade edilmiş amaçlara sahip ders planları yazmalıdır.
6. Öğretmen, öğrencilerin sorularını ve geçmiş bilgilerini derse rehberlik etmesi için kullanmalıdır.
7. Öğretmen, öğrencilerin dönütlerine bağlı olarak, öğretim yöntemini değiştirmelidir.
8. Öğretmen öğrencilere uygulamış olduğu ön test ve son test sonuçlarını grafiklerle göstererek öğrencilere vermelidir.

9. Öğretmen çeşitli değerlendirme (durum belirleme) yöntemlerini kullanmalıdır.
10. Öğretmen öğrencilerin kendilerini değerlendirmeleri için zaman ve yollar bulmalıdır.
11. Öğretmen değerlendirme analizlerine bağlı farklı öğretim ortamı oluşturmaktadır.
12. Öğretmen ders planlarını ve öğrenci değerlendirme sonuçlarını bir dosyada saklamalıdır.

Yukarıdaki maddeler, etkili bir öğretmenin sahip olması gereken özelliklerden sadece ölçme ve değerlendirme alanı ile ilgili olarak bulunması gereken niteliklerle ilgilidir. Bu maddelere göre etkili öğretmen, öğrenci ile sürekli etkileşim içerisinde olan, öğrencinin öğrenmelerini farklı ölçme ve değerlendirme araçları kullanarak belirleyen, öğrencilere ve velilere öğrenme ürünleri ile ilgili pozitif ve yapılandırıcı dönütler veren, öğrencilerin sordukları sorulara ilgili olumlu bir şekilde yaklaşan, ders planlarını öğrencilerin durumlarını göz önünde bulundurarak oluşturan niteliklere sahiptir.

Ulusal düzeyde öğretmen eğitiminin kalitesini artırmak amacıyla; eğitim fakültesi bulunan üniversiteler düzeyinde standartların oluşturulması için, YÖK Eğitim Fakülteleri' nin eğitim-öğretim programları 2006 yılından itibaren yenilemiştir. Bunun yanı sıra 2007 yılında Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi ev sahipliğinde düzenlenen, "Eğitim Bilimleri Bakış Açısıyla Eğitim Fakülteleri ve Akreditasyon Çalıştayı" adlı etkinlik ile de eğitim fakültelerinin niteliği görüşülmüş, belli standartlar tartışılarak daha kaliteli öğretmen eğitimi için öneriler geliştirilmiştir. (Eğitim Bilimleri Bakış Açısıyla Eğitim Fakülteleri ve Akreditasyon Çalıştayı, 2007).

Öğretmen Mesleğinde Genel Ölçme Değerlendirme Yeterlikleri ve Standartları

Yeni dünya düzeninin gerektirdiği nicelikte ve nitelikte insan gücünün yetiştirilmesinde anahtar rol oynayan eğitim kurumlarının, kendilerinden

beklenen görevleri verimlilikle, etkin bir şekilde yerine getirebilmeleri için kaliteli bir yapıya ulaşmaları gerekir. Asıl amacı, yürütülen işlerin hem nitelik hem de nicelik yönünden geliştirilmesi ve iyileştirilmesi olan toplam kalite anlayışı içinde öğretmen standartları oluşturulmalıdır (Erişen, 2003).

YÖK ve MEB işbirliğinde gerçekleştirilen Türkiye’de Milli Eğitimi Geliştirme Projesi çerçevesinde yapılan çalışmalarda öğretmen yeterlilikleri 6 ana grupta toplanmıştır (MEB, 2006):

- 1- Kişisel ve Mesleki Değerler-Mesleki Gelişim
- 2- Öğrenciyi Tanıma,
- 3- Öğrenme ve Öğretme Süreci,
- 4- Öğrenmeyi, Gelişimi İzleme ve Değerlendirme,
- 5- Okul-Aile ve Toplum İlişkileri
- 6- Program ve İçerik Bilgisi

Yapılan çalışmalar, öğrenci başarısı geliştirilmeden eğitimin niteliğinin de geliştirilemeyeceğine odaklanmaktadır. Okuldaki eğitimin kalitesi ise, öğretmenin niteliğine bağlıdır. Bir başka ifadeyle, öğretmenin niteliği artırılmadan eğitimin kalitesi de artırılamaz. Öğretmenler, eğitimde öğrencilerin daha iyi yetişmeleri için farklı yolları gösteren kişilerdir. Profesyonel gelişimde, öğretmenlerin mesleki tanımları için bilginin, yeteneğin ve gerekli durumların tanımlanması, eğitim durumunun gelişmesini etkileyen en önemli etkenlerden biridir (The Holmes Group, 1986; Akt. Seferoğlu, 2001).

Ölçme ve değerlendirmede öğretmenlerin sağlam temellere sahip olmaları çok önemlidir. Bunların gerekçelerini Kubiszyn ve Borich (2003) aşağıdaki gibi belirtmektedir:

1. Öğrencilere ilişkin eğitim kararlarının (mezuniyet, sınıf geçme, vb.) alınmasında, okul personeli performansının değerlendirilmesinde ve okulların kalitesinin belirlenmesinde, ulusal olarak uygulanan ölçme ve değerlendirme sonuçlarından yararlanılması

2. Öğrencilerin akademik başarı durumunun ilerlemesini sağlamak için, öğretmenler tarafından hazırlanan testlerin ve değerlendirme işlemlerinin yaygınlaşması

3. Eğitim konularındaki son düzenlemelerle, sınıf öğretmenlerinin öğretime katılımı ve öğrencilerin genel müfredattaki performanslarının düzenli olarak değerlendirilmesini gerektirmesi

4. Öğretmenlerin ölçme ve değerlendirme işlemlerini öğrenciler, öğrenci ailelerini, yöneticiler ve diğer yetkili makamları, öğrencilerin öğrenme düzeyleri konusunda bilgilendirmek üzere kullanmakla yükümlü olması

5. Etkili karar vermek için test ve diğer ölçme işlemlerinin teknik olarak doğru, uygun ve hassas bir şekilde kullanılması gerektiğidir.

Öğretmenlerin kullanmaları gereken ölçme ve değerlendirme standartlarına ilişkin bir çalışma da, Nolan ve Hoover (2005) tarafından geliştirilen Değerlendirme Standartları çalışmasıdır. Bu çalışmada araştırmacılar, eğitim-öğretim sürecinde öğretmenlerin sahip olmaları gereken etkinliklere ilişkin standartları belirlemeye çalışmışlardır. Araştırmacıların belirlediği Değerlendirme standartları ve Örnek Göstergeleri aşağıda verilmiştir:

1. Öğretmen öğrencilere uygun, müfredatla ve devlet standartlarıyla tutarlı, hem uzun vadeli hem de günlük planlar; açık, başarılabılır öğrenme amaçları, ders planları geliştirir, öğrencilerin hali hazır bilgi ve yeteneklerine bağlı ders planı yapar, uzun ve kısa dönemli istikrarlı aktiviteler kullanır, öğretim planı hazırlarken her çeşit kaynağa bakar.

2. Öğretmen öğrencilerin anlamalarına yardımcı olacak ve öğrencilerde öğrenmeleri anlamlı kılacak, etkili soru sorma yöntemlerini de içeren, çeşitli öğrenme stratejilerini kullanır.

3. Öğretmen sık sık öğrencilerin durumlarını belirler, onlara dönüt sağlar ve öğretim planını hazırlarken durum belirleme sonuçlarını kullanır; testler, ara sınav, projeler, kontrol listeleri, dereceleme puanlama anahtarı ve olay kayıtları (anekdot) gibi farklı teknikleri kullanır, öğretim boyunca öğrencilerin anlama durumlarını sürece bağlı olarak belirler, program

amaçlarına uygun ve geliştirilebilir durum belirleme araçlarını seçer veya tasarlar, eğer ihtiyaç olursa, öğrencilerin durumlarına bağlı olarak dersleri tekrar işler, durum belirlemeyi sürdürür ve öğrencilerin durumlarını bildiren kayıtları elinde gizli olarak saklar.

Öğrencilerin başarılarının ve öğrenme durumlarının belirlenmesi hakkında bilgi toplanırken çeşitli okul düzeyleri de göz önünde bulundurulmalıdır. Makedonya Sivil Eğitim Merkezi (MCEC) işbirliği ile hazırlanan, Eğitimi Geliştirme Akademisi (Academy For Educational Development) tarafından yürütülen “İlköğretimde Okula Dayalı Durum Belirleme Standartları” adlı projede durum belirleme standartları aşağıdaki gibi tanımlanmaktadır (AED, 2007):

1. Öğrenci durumları (değerlendirme sonucunda elde edilen) okulun yıllık programında ve okulda geliştirilen planda yer almalıdır. Okul, durum belirleme politikalarını açıkça tanımlamalı ve kurmalıdır.
2. Durum belirleme işlemi, okul komitesinde öğretmenlerin yaptıkları işlerinin profesyonel planlarının bir parçası olmalıdır. Öğretmenlerin profesyonel okul komiteleri, ortak bir not verme kriteri belirlemelidir.
3. Öğretmenler yıllık, haftalık ve günlük durum değerlendirme planı hazırlamalıdır. Öğretmenler durum belirleme planlarını öğretim amaçlarına göre hazırlamalıdır. Biçimlendirmeye yönelik durum belirleme planında öğretmenler, öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeylerini dikkate almalıdırlar. Ayrıca özel eğitim gerektiren ve farklı yetenekteki öğrencileri de göz önünde bulundurmalıdır. Gözlem yapma, kontrol listesi oluşturma ve öğrenme ile başarı değerlendirme için seçilen/geliştirilen yöntemlerin kullanımını planlamalıdır. Öğretmenler, öğrencilerin başarıları ile ilgilenenlere ve ebeveynlere öğrenci bilgilerini nasıl ne zaman vereceğini planlamalıdır. Öğretmenler önceki öğrencilere ait durum belirleme bulgularını göz önünde bulundurarak durum belirleme planını düzenlemelidir.

Ribas (2005) tarafından, öğretmenlerin performans standartlarında belirtilen standartlardan biri “*öğrenci öğrenmelerini etkili biçimde belirler*”

olarak ifade edilmiştir. Ribas' a göre bir öğretmende bulunması gereken standartlar aşağıda özetlenmiştir:

1. Öğrencilerin öğrenme durumu olan öğrenci ürünü ve öğrenme amaçlarını karşılaştırarak, öğrenme amacına ne kadar uygun bir öğrenme gerçekleştiğini belirleme.
2. Değerlendirmeye uygun, yenilikçi uygulamaları gerçekleştirme.
3. Öğrencinin gelişimini amaçlayan, öğrenci ürünleri ile ilgili olarak anne ve babasına bilgi verme.

Öğretmenler için belirlenen yukarıdaki standartlar göz önüne alınarak değerlendirildiğinde, tüm öğretmenler için daha nesnel bir değerlendirme yapılması sağlanacaktır.

Uluslar Arası Düzeyde Öğretmenlerin Öğrenci İzleme ve Değerlendirme İle İlgili Yeterlikleri ve Uygulamalar

Uluslar arası düzeyde, öğretmenlerin öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme sürecinde sahip olmaları beklenen yeterlikler ve uygulamalar ülkeden ülkeye değişmektedir. Bazı ülkelere ait öğretmenlerin ölçme ve değerlendirme standartları aşağıdaki gibidir:

Amerika'da profesyonel eğitimle ilgili çalışmalar, 1987 yılında kurulan bir komite ile öğrenci değerlendirme sürecinde öğretmen yeterlikleri için standartlar geliştirilerek başlamıştır. Standart alanları, öğretim, eğitici ve öğrenci değerlendirme boyutları ele alınarak oluşturulmuştur. Komite öğretmen standartlarını oluşturmak için; öğretmen eğitiminde öğrenci durum belirlemenin bugünkü durumu ve durum belirlemede gerekli olan öğretmen etkinlikleri hakkında literatür taraması yapmıştır. Daha sonra, tüm öğretmenler için ortak ve önemli olan durum belirleme ile ilgili yeterlikleri formüle etmiştir. Genel olarak öğretmen yeterlikleri nihai halini almadan önce birkaç kez gözden geçirilmiş ve öğretmen yeterlikleri son halini almıştır. Öğretmen yeterliklerinin kapsamı aşağıdaki gibi belirlenmiştir (Airasian, 1994) :

1. *Öğretim Öncesi Etkinlikler:* (a) Öğrencilerin kültürel durumlarını, ilgilerini, yeteneklerini, konu alanı ve öğrenme oranlarına karşı yeteneklerini anlama, (b) öğrencilerin güdüleyicilerini ve belirli ders içeriğine yönelik ilgilerini anlama, (c) öğrencilerden beklenen davranışları ve performansları açık ve anlaşılır şekilde bilme, (d) öğrencilere bireysel ve grup çalışmaları planlama.

2. *Öğretim Sırasında Yapılacak Etkinlikler:* (a) öğrencileri öğretim amaçları doğrultusunda gözlemlene (b) öğrencilerin öğrenme süresi içinde deneyimlerine dayalı birikimlerini ve zorlandıkları yerleri tanımlama (c) öğretimi düzenleme, (d) özel, inandırıcı ve övücü dönütler verme, (e) öğrencileri öğrenmeye teşvik etme, (f) öğrencilerin öğretimsel kazanımlarını boylamsal değerlendirme.

3. *Uygun Öğretim Sürecinde Gerçekleştirilen Etkinlikler:* (a) kısa ve uzun dönemli öğretim amaçlarına ulaşan her bir öğrenciyi tanımlama, (b) ebeveynlere ve öğrencilere, değerlendirme sonuçlarına dayalı, öğrencilerin güçlü ve zayıf yönlerini iletme, (c) okul seviyesinde analiz, değerlendirme ve karar verme için durum belirleme sonuçlarını kayıt ve rapor etme, (d) gelecekteki öğretim planlarını yaparken durum belirleme sonuçlarını toplama, (e) öğretimin etkililiğini değerlendirme, (f) kullanılan materyal ve programın etkililiğini değerlendirme.

Öğretmenlerin öğrencilerin akademik başarısını ölçme ve değerlendirme standartları ise aşağıdaki gibidir (Airasian, 1994):

1. Öğretmen, öğretimsel karar için uygun durum belirleme yöntemlerini seçme becerisini göstermelidir. Başka bir deyişle öğretmen tüm sınıfa hitap eden, öğrencilerin zayıf ve güçlü yanlarını ortaya koyabilen, yansız bir seçim ile durum belirleme yöntemini seçmelidir.

2. Öğretmen, öğretimsel karar vermek için uygun durum belirleme yöntemini geliştirebilme yeteneğine sahip olmalıdır.

3. Öğretmen, hem öğretmen yapımı hem de diğer durum belirleme yöntemlerinin uygulanması, puanlaması ve yorumlamasını bilmelidir. Öğretmenin sadece durum belirleme yöntemini seçmesi ve geliştirmesi yeterli değildir, aynı zamanda uygun bir şekilde bu yöntemleri kullanabilmelidir.

4. Öğretmen, öğrenciler hakkında, öğretimi planlama, programı geliştirme ve okul geliştirme hakkında karar verirken durum belirleme sonuçlarını kullanabilmelidir. Durum belirleme sonuçları eğitimsel karar vermede birkaç düzeyde kullanılabilir: sınıf içindeki öğrenci hakkında, bölgedeki okul hakkında ve toplum genelinde eğitim amaçlarını belirlemede kullanılabilir.

5. Öğretmenler, durum belirlemede kullandıkları, uygun sıralama/sınıflandırma prosedürlerini geliştirebilmelidir.

6. Öğretmenler, durum belirleme sonuçlarını, öğrencileri, ebeveynler, diğer yetkililer ve eğitimciler ile paylaşabilmelidir. Öğretmenler sürekli olarak, durum belirleme raporlarını öğrenciler ve anne babalara iletmelidir. Ayrıca durum belirleme rapor sonuçlarını diğer eğitimci ve ilgililer ile tartışmalıdır.

7. Öğretmen, etik, yasal ve diğer uygun olmayan durum belirleme yöntemlerini ve durum belirlemenin bilgilerini tanımlayabilir.

Finlandiya'da öğretmenlerin durum belirleme sürecinde ölçme ve değerlendirme uygulamaları genel olarak aşağıdaki gibi belirtilmektedir (National Board of Education Eurydice Finland, 2008):

1. İlgili konuları öğretmenler, programda yazılı amaçlara bağlı değerlendirir.

2. Durum belirleme, okula devam eden her öğrenci için dönemde en az bir kez yapılır.

3. Okul dönemini başarıyla bitiren öğrenciler sertifikayla ödüllendirilir ve 10. dönemi de bitiren öğrencilere ödül verilir.

4. Ulusal düzeyde yapılan bir sınav yoktur.

Singapur' da durum belirleme sürecinde yapılan ölçme ve değerlendirme uygulamaları genel olarak aşağıdaki gibi belirtilmektedir (www.moe.gov.sg) :

1. Değerlendirme sisteminin ana amacı öğrencileri yerleştirme ve izlemeye yöneliktir.
2. Sınavlar öğrencilerin konuyu daha iyi kavramalarını sağlamak amacıyla yapılır.
3. Yapılan sınavların sadece % 31'i çoktan seçmelidir. Diğerleri; kısa cevaplı testler şeklindedir.
4. Sorular daha çok kısa ya da uzun cevaplar gerektirmektedir.
5. Öğrenciler her dört yılda bir değerlendirilmektedirler. Ancak öğrenciler öğretmenleri tarafından, sürekli olarak değerlendirilebilmektedirler.

Kore' de durum belirleme sürecinde yapılan ölçme ve değerlendirme uygulamaları genel olarak aşağıdaki gibi belirtilmektedir (QCA, 2008) :

1. Ulusal değerlendirme (durum belirleme) bilgileri, bazı bölgelerde kurulan merkezler tarafından toplanır.
2. 1950'li yıllardan beri çoğu yerel eğitim araştırma merkezi, eğitim alanlarındaki değerlendirme (durum belirleme) bilgilerini toplarlar. Toplanan bilgiler; okul, cinsiyet ve bölgeler açısından karşılaştırılır. Ayrıca bölgelerdeki eksiklikler belirlenerek, bu eksiklikleri tamamlayıcı çözümler üretilmeye çalışılır.
3. Değerlendirmenin başlıca amacı öğrenci gelişim sürecini tanımlayabilmektir.
4. Değerlendirme sonuçları öğretim kalitesinin geliştirilmesi amacıyla kullanılmaktadır.
5. Ulusal boyuttaki okul başarı testleri için resmi amaçlar;
 - a. Okuldaki öğrencilerin ulusal düzeyde başarılarını belirlemek,
 - b. Eğitimin yönlendirilmesinde rehberlik amaçlı ve öğrenme-öğretim yöntemlerini geliştirme amaçlı kullanmak,
 - c. Akademik gelişim ve diğer etkili faktörler arasındaki ilişkiyi açıklamak,

d. Etkili gözetim ve programın geliştirilmek için bilgiler toplanır.

6. Bütün öğrenciler ulusal sınavlar dışında öğretmenler tarafından sürekli değerlendirilirler.

7. Sınıfta öğretmen tarafından yapılan sınava göre ulusal düzeyde yapılan öğretim başarısı belirleme sınavı daha resmidir.

8. Ulusal okul başarısı belirleme sınavı yazılı bir testtir. Sınıfta öğretmen tarafından yapılan sınav ise yazılı, sözlü, pratik veya portfolyo şeklinde olabilmektedir.

Türkiye’ de öğretmenlerin ölçme ve değerlendirme alanında göstermeleri gereken yeterlilikler, MEB tarafından 2002 yılında başlatılan, Temel Eğitime Destek Projesi (TEDP) kapsamında geliştirilmiştir. Öğretmen yeterlilikleri konusunda bütüncül ve sistematik bir yaklaşım izlenmiştir. Milli Eğitimi Geliştirme Projesi kapsamında YÖK-MEB, Öğretmen Yetiştirme ve Eğitimi Genel Müdürlüğü ve Eğitim Araştırma ve Geliştirme Daire Başkanlığı (EARGED) tarafından daha önce hazırlanan çalışmaların tümü incelenmiştir. Ayrıca 5 ülkeye ait öğretmen yeterlik dokümanları incelenerek konuya ilişkin ortak kavram ve terimler belirlenmeye çalışılmıştır. Bu çalışmada öğretmenlik mesleğinin genel yeterlilikleri, alt yeterlikler ve bu alt yeterliklere ait performans göstergeleri şeklinde bir yöntem izlenmiştir. Çalışma grubunda; akademisyenler, ilköğretim müfettişleri, öğretmenler, ölçme ve değerlendirme uzmanları, Milli Eğitim Bakanlığı Merkez Teşkilatı Temsilcileri ve bilim hizmetleri konusunda faaliyet gösteren sendika temsilcileri yer almıştır. Yeterlikleri belirlemek için bir pilot il seçilmiş, geliştirilen görüşme formları ve anketlere ait geçerlik ve güvenirlik çalışmaları ile öğretmenlik mesleği genel yeterlilikleri bu pilot illerdeki okullarda belirlenmeye çalışılmıştır. MEB’in yapmış olduğu TEDP sonucunda, ortak paydaş gösteren ve çoğunluk tarafından onaylanan öğretmenlik mesleği genel yeterlik ve alt yeterlik alanlarından Öğrenmeyi, Gelişimi İzleme ve Değerlendirme ana boyutuna ait genel yeterlikler ve performans göstergeleri aşağıdaki gibi oluşturulmuştur (Ek1): (MEB, 2006):

1 *Ölçme ve Değerlendirme Yöntem ve Tekniklerini Belirleme: Öğretmen, öğrenci kazanımlarını değerlendirmeye uygun ölçme stratejilerine ve araçlarına karar vererek, ölçme ve değerlendirme planını hazırlayabilmelidir.*

2 *Değişik Ölçme ve Tekniklerini Kullanarak Öğrencinin Öğrenmelerini Ölçme: Öğretmen, öğrencilerin belirlenen öğretim hedeflerine ulaşma düzeylerini ölçebilecek en uygun ölçme yöntem ve stratejilerini uygulayabilmeli, öğrencilerin gelişim ve öğrenmelerini düzenli olarak izleyebilmelidir.*

3 *Verileri Analiz Ederek Yorumlama, Öğrencinin Gelişimi ve Öğrenmesi Hakkında Geri Bildirim Sağlama: öğretmen, ölçme sonuçlarını uygun teknikler kullanarak yorumlayabilmeli, öğrencilerin güçlü ve zayıf yönlerini belirleyerek geri bildirim sağlamalı ve gerekli önlemleri alabilmelidir.*

4 *Öğrenci başarılarını ve olumlu davranışlarını ödüllendirir.*

5 *Sonuçlara Göre Öğretme-Öğrenme sürecini Gözden Geçirme: Öğretmen, ölçme ve değerlendirme sonuçlarına göre öğretme-öğrenme sürecini gözden geçirmeli ve gerekli gördüğü düzenlenmeleri yapabilmelidir.*

Gelişmiş ülkelerdeki ilköğretim öğretmen yetiştirme konusunda, öğretmenlerin sahip olması gereken yeterlilikler ve standartlar üzerinde durulduğu görülmektedir. Öğretmen yeterliliklerinin, hem mesleğe girişte, hem de meslek içinde performansa dayalı değerlendirme testleri ile saptanması birçok ülkede görülen ortak özelliktir. Öğretmenin sadece, mesleki değil, aynı zamanda teknolojik açıdan da kendini geliştirmesi gelişmiş ülkelerde öğretmenlerde aranan ortak özellikler arasındadır. Çeşitli ülkelerin (Almanya, Amerika Birleşik Devletleri, Danimarka, Fransa, Japonya, İsviçre, Norveç, İngiltere, Avusturya ve İtalya) sınıf öğretmeni yetiştirme uygulamalarına göre, sınıf öğretmenlerinin sahip olması gereken genel nitelikler aşağıdaki gibidir (Gökçe, 2003) :

- Amaçları gerçekleştirmeye yönelik öğretim planları hazırlama.
- Öğretim sürecini bireysel farklılıkları dikkate alarak düzenleme.

- Öğrencilerin ilgi ve ihtiyaçlarına göre bilgileri elde etme ve kullanma.
- Öğretim sürecini etkili hale getirmek için gerekli olan bilgilere sahip olma ve kullanma.
- Amaçlara uygun yöntemleri, teknikleri ve araç-gereçleri kullanma.
- Öğrencilerle etkili iletişim kurma.
- Geniş bir öğretim repertuarına sahip olma.
- Öğretim sürecinde öğrencileri güçlendirme ve cesaretlendirme.
- Okul tarafından gerçekleştirilen özel etkinlikleri düzenleme.
- Öğretim için gerekli olan yer, zaman, materyal ve ekipmanları örgütleme.
- Öğrencilerin akademik beklentilerini yükseltme.
- Öğretme-öğrenme sürecinde katılmaya istekli olma.
- Öğrencilerin olumlu yönde benlik kavramı geliştirmelerine yardımcı olma.
- Sınıf içi etkinlikleri ve sınıfı yönetme.

Sınıf öğretmenlerinin sahip olması gereken nitelikler, yeterlikler ülkeden ülkeye değişmekte, her ülkede farklı uygulamaları bulunmaktadır. Bir sınıf öğretmenin öğretim sürecini başarılı bir şekilde yürütebilmesi için belirlenen yeterlilikleri en üst düzeyde gerçekleştirmesi ve eğitim-öğretim sürecinde uygun bir şekilde kullanması gerekir. Bu çalışmada, eğitim-öğretim sürecinde sınıf öğretmenlerinin öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme ile ilgili yeterlik göstergelerini öncelik sırasına göre sıralamaları ile bu göstergelere verdikleri önem ve yeterlik algılarının belirlenmesi amaçlanmaktadır.

Amaç

Bu çalışmanın amacı, sınıf öğretmenlerinin öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme sürecinde göstermeleri beklenen davranış ve etkinliklerden

yola çıkarak, öğrenci öğrenmelerinin ölçülmesi ve değerlendirilmesiyle ilgili yeterlik göstergeleri geliştirmek ve bu göstergelere verdikleri öncelik, önem ve yeterlik algıları bakımından öğretmenleri bazı demografik ve eğitsel değişkenlere göre incelemektir. Bu amaçla araştırmada aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır:

1. Sınıf öğretmenlerinin sınıf içi öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirmede *en önemli buldukları* yeterlik göstergeleri nelerdir?

2. Sınıf öğretmenlerinin sınıf içi öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme ile ilgili yeterlik göstergelerine verdikleri önem *düzeyleri* nelerdir?

3. Sınıf öğretmenlerinin sınıf içi öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme ile ilgili yeterlik göstergelerine *verdikleri önem düzeyleri* bakımından;

- a. Cinsiyet,
- b. Hizmet süresi,
- c. En son mezun oldukları eğitim kurumları türü ve
- d. Sahip oldukları sınıf mevcutları

değişkenlerine göre manidar ilişkiler var mıdır?

4. Sınıf öğretmenlerinin sınıf içi öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme ile ilgili *göstergelerdeki yeterlik algıları* bakımından;

- a. Cinsiyet,
- b. Hizmet süresi,
- c. En son mezun oldukları eğitim kurumları türü ve
- d. Sahip oldukları sınıf mevcutları

değişkenlerine göre manidar ilişkiler var mıdır?

Önem

Eğitimde ölçme ve değerlendirme, eğitim sisteminin geliştirilmesi ve iyileştirilmesi için vazgeçilmez bir unsurdur. Öğretmenlerin ölçme ve değerlendirme alanındaki yeterlilikleri, öğrenenin sınıf içi öğrenmelerdeki durumunu doğru anlama, doğru geri bildirimler verme ve eksiklikleri giderecek etkinliklere karar verme bakımından önemlidir.

Öğretmenlerin ölçme ve değerlendirme tekniklerini öğrenme-öğretme ortamında yansız ve doğru bir şekilde kullanmaları için, ölçme ve değerlendirme yeterliklerinin belirtilmesi gerekir. Açık bir şekilde belirtilen ölçme ve değerlendirme yeterlikleri ve performans göstergeleri, öğretmenlerin sınıf içinde kullanabilecekleri bir rehber özelliği taşıyacaktır.

Öğretmenlerin ölçme ve değerlendirme uygulamalarındaki yeterliklerine yönelik, çeşitli çalışmalar yapılmıştır (MEB, 2006; Ulutaş, 2003; Çakan, 2004; Gömleksiz, 2005; Arık, 2006; MEB, 2006; Kaplan, 2007; Gelbal ve Kelecioğlu, 2007, MEB, 2008). Ancak Türk Eğitim Sistemi ve öğretmen yetiştirme koşulları kapsamında, öğretmenlerin ölçme ve değerlendirme standartlarının ve yeterliklerin neler olabileceğine ilişkin alan yazına ve alan uzmanlarının görüşlerine dayalı yapılan sınırlı sayıda çalışma vardır. Yapılan bu çalışma ile öğretmenlerin öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme ile ilgili önemli ve öncelikli buldukları yeterlik göstergeleri ortaya konmuştur. Bu çalışmanın sonuçları öğretmenlere bu boyutta verilecek hizmet içi eğitim etkinliklerinin kapsamının doğru planlanmasına yardımcı olacaktır. MEB çalışmalarına bakıldığında öğretmen yeterliklerine ilişkin tanımlamalar (MEB, 2006; MEB, 2008) bulunmaktadır. Ancak öğretmenlerin öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme sürecine yönelik, çok sayıda yeterlik tanımlanması, öğretmenleri tek kişilik ölçme ve değerlendirme merkezi durumuna düşürmektedir. MEB tarafından belirlenen bu performans göstergeleri işe vuruk tanımlardan da oldukça uzaktır (Çıkrıkçı-Demirtaşlı, 2008). Ayrıca yapılan standart veya yeterlik çalışmalarında da çok daha az madde belirtilerek öğretmenlerin sahip olmaları gereken en önemli etkinlikler yeterlik

olarak tanımlanmaktadır (Airasian, 1994). Bu bağlamda araştırmadan elde edilen sonuçlar ve işe vuruk olan tanımlanan öğretmen yeterlikleri, MEB için önemli bir kaynak oluşturacağı düşünülmektedir.

Ayrıca araştırmada, öğretmenlerin önemli buldukları performans göstergeleri kapsamında önem derecelemeleri ve yeterlik algıları arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığının incelenmesi amaçlanmaktadır. Araştırmadan elde edilen bulgularla;

1. Sınıf öğretmenlerinin sahip olması gereken öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme ile ilgili yeterlik göstergelerinin belirlenmesi,
2. Bu göstergelerin öğretmen performansının değerlendirilmesinde kullanılması,
3. Araştırmalarda ve uygulamalarda öğretmenlerin, belirlenen öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme ile ilgili yeterlik düzeyine sahip olma durumlarına ilişkin öğretmen, veli ve okul yöneticilerinin algılarının değerlendirilmesinin mümkün olması,
4. Sınıf öğretmenlerinin sahip olması gereken öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme ile ilgili yeterlik göstergelerinden yola çıkarak bir standardizasyon çalışmasına da zemin hazırlaması beklenmektedir.

Varsayımlar

Araştırma grubuna giren sınıf öğretmenlerinin, ölçme araçlarını, yansız ve gerçek görüşlerini yansıtacak biçimde yanıtlamışlardır.

Sınırlılıklar

Bu araştırma sadece Çanakkale ili Merkez ilçesinde ve diğer bazı ilçelerinde yer alan ilköğretim okullarında görev yapmakta olan sınıf öğretmenleri ile sınırlı tutulmuştur.

Tanımlar

Genel Yeterlik: Öğretmenlik mesleğini etkili ve verimli biçimde yerine getirilmek için sahip olunması gereken bilgi, beceri ve tutumlardır (MEB, 2008).

Yeterlik Alanı: Belli bir alanda birbiri ile ilişkili beceri, tema, kavram ve değerlerin bir bütün olarak görülebildiği yapılardır (MEB, 2008).

Performans Göstergesi: Yeterliklerin gerçekleşip gerçekleşmediğinin delili olabilecek gözlemlenebilir-ölçülebilir davranışlardır (MEB, 2008).

BÖLÜM 2

İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Sınıf öğretmenleri için öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme ile ilgili yeterliklere ilişkin yurt içi ve yurt dışında yapılmış birçok çalışma vardır. Bu çalışmalardan bazıları ve bu çalışmaların sonuçları aşağıda özetlenmiştir.

Wise, Lukin ve Roos (1991), öğretmenlerin ölçme ve değerlendirme eğitimi hakkındaki görüşlerini belirlemeyi amaçladıkları çalışmalarında, öğretmenlerin zamanlarının üçte birini durum belirleme aktivitelerine ayırdıklarını belirtmişlerdir. Aynı zamanda öğretmenlerin ölçme ve değerlendirme eğitiminin önemi ve yeterliliği hakkındaki görüşlerinin, onların ölçme ve değerlendirme hakkındaki bilgi ve yeteneklerine bağlı olduklarını da vurgulamışlardır. Çalışmada, öğretmenlerin % 40' ının aldıkları ölçme eğitimi oldukça yetersiz veya çok yetersiz buldukları ifade edilmiştir. Araştırmada öğretmenlerin ölçme eğitim düzeyleri ne olursa olsun hepsinin ölçme eğitimi çok önemli gördükleri ve bu konudaki bilgilere yüksek düzeyde sahip olunması gerektiği hakkında görüşler ifade ettikleri de belirtilmektedir.

O'Sullivan ve Johnson (1993), öğrencilerin eğitimsel durumlarını belirlemek amacıyla öğretmen yeterlikleri için standart belirleme çalışması yapmışlardır. Yapılan araştırmada sekiz performansa dayalı görev, sınıf içi durum belirleme standardı olarak geliştirilmiştir. Çalışma sonucunda, öğrencilerin TCQA ile yapılan değerlendirmelerinde, ölçme kursuna katılan öğrencilerin durum belirleme yeterliklerinin arttığı ifade edilmiştir.

Gullickson (2001)'un testlerin öğretimsel amaçlı kullanımlarında öğretmen algılarını belirlemeye çalıştığı araştırmaya göre, öğretmenler test bilgisi olarak kendilerini yeterli görürken, standart test yapısı tekniklerinde kendilerini yeterli görmemektedirler. Araştırmaya katılan öğretmenlerin çoğu öğrencilerin test olmayı istediklerini, sözlü test olmayı ise istemediklerini belirtmişlerdir. Öğretmenlerin çoğu test hazırlama konusunda yardım almadan

testleri hazırladıklarını, bazı öğretmenler ise bazı zorlandıkları konular için yardım almaları gerektiğini düşünmektedirler. Öğretmenler genel olarak, testlerin öğretim değerlendirme konusunda yardımcı olduğuna inanmaktadırlar ve genel olarak testleri, sınıf içi etkinlikleri desteklemek amacıyla kullandıklarını ifade ettikleri belirtilmiştir.

Senemoğlu (2001) tarafından yapılan araştırmada, öğrenci görüşlerine göre öğretmen yeterliklerini karşılaştırmalı olarak belirlemeye çalışmıştır. Araştırma bulgularına göre, “deneyimli ve başarılı” olarak belirtilen öğretmenlerin, konu alanında daha fazla yeterli bilgiye sahip oldukları ve öğrencilerin en etkili bir biçimde öğrenmelerini sağladıklarını belirtilmektedir. Türk ve Amerikan öğrencilerle yapılan araştırmaya göre, Türk öğrencilerinin, Amerikan öğrencilere göre öğretmenleri daha olumlu değerlendirme eğiliminde olduklarını da belirtmektedir.

Aydın (2001)' nın Eğitim Fakültesi mezunu olan ve olmayan öğretmenlerin ölçme ve değerlendirme yeterliliklerini karşılaştırdığı çalışmasında, ölçme ve değerlendirme yeterlikleri konusunda eğitim fakültesi mezunu öğretmenlerin lehine sonuç bulmuştur. Araştırma sonucu olarak, eğitim fakültesi mezunu olan öğretmenlerin, diğer fakülte mezunu öğretmenlere göre ölçme ve değerlendirme yeterliliklerine daha fazla sahip olduğu bulunmuştur.

Milli Eğitim Bakanlığı tarafından 2002 yılında Temel Eğitime Destek Projesi kapsamında (TEDP), Öğretmen Eğitimi, Eğitimin Kalitesi, Yönetim ve Organizasyon, Yaygın Eğitim, ve İletişim olmak üzere 5 bileşenden oluşan bir araştırma yapılmıştır. Öğretmen Yetiştirme ve Eğitimi Genel Müdürlüğü'nün Öğretmen Eğitimi bileşeni ile ilgili proje çalışmalarının sorumluluğunu üstlendiği projede, bütüncül ve sistematik bir yaklaşım izlenmiştir. Çalışma sonucunda;

- Kişisel ve Meslekî Değerler - Meslekî Gelişim,
- Öğrenciyi Tanıma,

- Öğrenme ve Öğretme Süreci,
- Öğrenmeyi, Gelişimi İzleme ve Değerlendirme,
- Okul-Aile ve Toplum İlişkileri,
- Program ve İçerik Bilgisi,

olmak üzere 6 ana yeterlik alanı, bu yeterliklere ilişkin 39 alt yeterlik ve 244 performans göstergesi belirlenmiştir.

Ortaöğretimdeki öğretmenlerin ölçme ve değerlendirme uygulamalarının ve kendilerini bu alanda nasıl algıladıklarının belirlenmesinin amaçlandığı çalışmalarda, İlköğretim kademesindeki öğretmenlerin ortaöğretim kademesindeki öğretmenlere kıyasla kendilerini daha yeterli algıladıkları ve ilköğretim öğretmenlerinin daha çok çoktan seçmeli sınav türünü tercih ettikleri, ortaöğretim öğretmenlerinin ise yazılı yoklamaları tercih ettikleri ifade edilmiştir. Ancak öğretmenlerin ölçme ve değerlendirme yeterlikleri ile bu konudaki algıları arasında manidar ilişki bulunmamıştır (Çakan, 2004; Ulutaş, 2003) .

Akpınar, Turan ve Tekataş (2004) tarafından yapılan araştırmada, öğretmen adaylarının gözüyle sınıf öğretmenlerinin yeterlikleri değerlendirilmeye çalışılmıştır. Araştırmacılar, ilköğretim okullarına giden öğretmen adayları tarafından, sınıf öğretmenleri genel olarak kendilerini, mesleki alan bilgisinde, okul içi görevler ve okul dışı görevleri ile rehberlik görevleri bakımından yeterli buldukları belirtilmiştir. Ancak araştırmaya göre öğretmen adayları, sınıf öğretmenlerini, öğretim materyali geliştirme ve kullanma ile ilgili özel alan bilgisine sahip olma nitelikleri bakımından orta düzeyde olduklarını belirtmektedirler.

Erdemir (2007), ilköğretim ikinci kademe öğretmenlerinin ölçme değerlendirme tekniklerini etkin kullanabilme yeterlikleri ile ilgili araştırmasında, öğretmenlerin genel olarak ölçme ve değerlendirmeyi, eğitim ve öğretim etkinliklerinin belirlenen hedef ve davranışlara ulaşıp ulaşmadığını anlamak için ve öğrencilerin başarı durumlarını izleyerek eksiklerini görüp

tamamlamak için kullandıklarını tespit etmiştir. Araştırma sonuçlarında, öğretmenlerin, öğrenci başarısını değerlendirirken daha çok bağıl değerlendirme ölçütünü kullandıklarını, mutlak değerlendirme ölçütünü çok fazla kullanmadıkları tespit edilmiştir. Araştırmaya göre, öğretmenlerin yarısından fazlası, öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme işlemlerinin doğru yapılmadığına ilişkin görüş belirtmişlerdir. Ayrıca öğretmenler, öğrenci başarısını değerlendirme sürecinde öğrenci ürün dosyası (portfolyo) oluşturmak ve bu ürün dosyalarından yararlanma konusunda olumlu görüş belirtmişlerdir. Öğretmenler, öğrenciler arası bireysel farklılıkları dikkate alarak sınav sorularının güçlüğüne ayarladıklarını ifade etmektedirler.

Sınıf öğretmenlerinin kendi algılarına göre ölçme ve değerlendirme yeterliklerinin ortaya çıkarılmasının amaçlandığı çalışmada, sınıf öğretmenlerinin ölçme ve değerlendirme yeterliklerini yeterince kazanamadıkları belirlenmiştir. Araştırmada sınıf öğretmenlerinin amaca uygun ölçme ve değerlendirme yöntem ve tekniklerini belirlemede, madde analizi yapmada ve geri bildirim vermede, değerlendirme sonuçlarına göre eğitim-öğretim sürecini gözden geçirmede orta düzeyde kendilerini yeterli gördükleri belirtilmiştir. Araştırmada sınıf öğretmenleri, ölçme ve değerlendirme alt boyutlarına göre, kendilerini en çok “amaca uygun ölçme ve değerlendirme yöntem ve tekniklerini belirleme yeterlikleri” ifadesinde yeterli görürken, kendilerini en az “verileri analiz ederek yorumlama, öğrencinin gelişimi ve öğrenmesi hakkında geri bildirim sağlama” ifadesinde yeterli görmektedirler (Güneş, 2007; Karacaoğlu, 2008).

Sınıf öğretmenlerinin ölçme ve değerlendirme ilkelerine dayalı sınıf içi uygulamalara verdikleri önemi ve bu uygulamaları gerçekleştirme sıklıklarını, çeşitli değişkenler bakımından, kendi algılarına göre saptamayı amaçlayan çalışmada, öğretmenlerin çoğunluğunun ölçme ve değerlendirme ilkelerine önem verdikleri bulunmuştur. Araştırmada öğretmenlerin, ölçme ve değerlendirme ilkelerini eğitim-öğretim sürecinde yeterince gerçekleştiremedikleri saptanmıştır (Kaplan, 2007).

Gelbal ve Kellecioğlu (2007)' nin, öğretmenlerin ölçme ve değerlendirme yöntemleri hakkındaki yeterlik algılarını ve karşılaştıkları sorunları ortaya çıkarmayı amaçladıkları çalışmalarında, yapılandırmacı öğrenme yaklaşımına göre eğitim yapılan sınıflarda öğretmenlerin kullandıkları ölçme ve değerlendirme yöntemlerine ilişkin görüşlerini betimlemeye çalışmışlardır. Araştırmacılar, öğretmenlerin öğrenci başarısının belirlenmesinde, kendilerini yeterli gördüklerini ve daha çok geleneksel ölçme tekniklerini tercih ettiklerini tespit etmişlerdir. Araştırmada öğretmenlerin ölçme araçlarını kullanmada karşılaştıkları sorunlarından başında, sınıfların kalabalık oluşunun ve zaman yetersizliğinin geldiği saptanmıştır. Öğretmenlerin büyük bir bölümünün yeni karşılaştıkları değerlendirme yaklaşımlarının olumlu ve olumsuz yanlarına ilişkin görüşlerinin, programda belirtilen özelliklerle paralellik gösterdiği ortaya çıkmıştır. Öğretmenlerin çoğu gözlem yapmanın performans belirlemede en etkili yöntem olduğunu düşünmelerine rağmen, kalabalık sınıflarda gözlem yapmanın da çok güç olduğunu belirtmişlerdir. Ayrıca araştırmaya göre öğretmenler, akran ve grup değerlendirme yönteminde öğrencilerin arkadaşlarını daha iyi tanıdığını, ancak öğrencilerin yeterince objektif olmadıkları görüşüne katıldıklarını belirtmişlerdir.

Sünbül ve Arslan (2007), öğretmenlik yeterlik ölçeğini Türkçe' ye uyarlamış ve çeşitli değişkenler açısından öğretmenlerin yeterlik algılarını araştırmışlardır. Araştırmacılar, öğretmenlerin branşlarına göre, öğretmenlik yeterlik algıları arasında anlamlı bir fark bulmadıklarını belirtmişlerdir. Farklı branştaki öğretmenlerin de benzer yeterlik algılarına sahip olduklarını, fazla kıdeme sahip olan öğretmenlerin ise kıdemi az olanlara göre daha olumlu yeterlik algısına sahip olduklarını belirtmişlerdir. Ayrıca, il merkezinde çalışan öğretmenlerin yeterlik algılarının, ilçe ve kasabada çalışan öğretmenlere göre daha yüksek olduğunu da belirtmektedirler.

Kanatlı (2008), alternatif ölçme ve değerlendirme teknikleri konusunda sınıf öğretmenlerinin görüşlerinin değerlendirilmesini amaçladığı çalışmada, kadın öğretmenlerin erkek öğretmenlere göre alternatif ölçme

ve değerlendirme yöntemlerine bakış açılarının daha olumlu olduğu ortaya çıkmıştır. Araştırmaya katılan sınıf ğretmenlerinin daha çok, çoktan seçmeli testleri tercih ettiklerini, en az ise eşleştirmeli maddelerden oluşan testleri tercih ettiklerini tespit etmiştir. Ancak sınıf ğretmenlerinin alternatif lme ve değerlendirme tekniklerini kullanmada en çok yaşanan sorunlar olarak; zaman, kaynak, sınıf mevcutlarının kalabalık olması, ğrenci ve velilerin ilgisizliği gibi durumları belirtmişlerdir.

BÖLÜM 3

YÖNTEM

Bu bölümde, araştırmanın modeli, araştırma grubu, veri toplama aracı, verilerin toplanması verilerin analizi açıklanmaktadır.

Araştırmanın Modeli

Bu çalışmada, sınıf öğretmenlerinin, öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme sürecinde göstermeleri beklenen yeterliklere ait performans göstergelerinin geliştirilmesi ve bunlara ilişkin algılarının incelenmesi amaçlanmıştır. Bu göstergelerin geliştirilmesinde, ilgili alan yazında yapılan çalışmaların sonuçları ele alınmış, uzman grubunun (ölçme ve değerlendirme alanında çalışan akademisyen grubu), ilköğretim müfettişlerinin ve sınıf öğretmenlerinin görüşlerine başvurulmuştur. Bu yönüyle çalışma ampirik (görgül) betimsel türde bir araştırmadır.

Araştırma Grubu

Araştırma grubu; akademisyenler, müfettişler ve öğretmenler olmak üzere üç farklı gruptan oluşmaktadır. Araştırmada, müfettişlerin ve akademisyenlerin sadece veri toplama aracı geliştirme aşamasında görüşlerine başvurulmuştur.

(1) Bu araştırmada, üniversitelerde Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme alanında akademik çalışma yürüten, bu alanda en az 10 yıldır çalışan bilim insanlarından oluşan bir uzman grubuna yeterlik ifadeleri verilmiştir. Bu uzman grubu, öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirmeye ilişkin yeterlikleri oluşturma sürecinde görüşlerinden yararlanılan danışma kurulu (değerlendirme paneli) niteliindedir. Öğretim üyelerinin

üniversitelere göre dağılımı çizelge 1' de verilmiştir. Uzman gruba verilen 30 maddelik öğretmenlerin öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme sürecinde beklenebilecek yeterlikler Ek2' de verilmiştir.

Çizelge 1. Değerlendirme Panelini oluşturan Öğretim Üyelerinin Üniversitelere Göre Dağılımı

Üniversite Adı	Öğretim Üyesi Sayısı
Mersin Üniversitesi	1
Gazi Üniversitesi	1
Boğaziçi Üniversitesi	1
Hacettepe Üniversitesi	2
Ankara Üniversitesi	4
Abant İzzet Baysal Üniversitesi	3
Yeditepe Üniversitesi	1
Toplam	18

(2) İkinci grup, en az 5 yıllık müfettişlik deneyimi olan, Çanakkale İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nde görev yapan 15 ilköğretim müfettişi ile İzmir İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nde görev yapmakta olan 5 ilköğretim müfettişinden oluşmaktadır.

(3) Üçüncü grubu, sınıf öğretmenlerinin öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme sürecinde göstermeleri beklenen davranış/etkinliklerde en önemli gördükleri ilk 10 maddeyi önem sırasına göre sıralamaları, bu etkinliklerin önem derecelerine ve yeterliklerine ilişkin görüşlerinin belirlenmesi için, Çanakkale ili merkez ilçesi ve diğer bazı ilçelerde bulunan, 20 ilköğretim okulunda görev yapan toplam 183 sınıf öğretmeni oluşturmaktadır. Sınıf öğretmenlerinin cinsiyet, sahip oldukları sınıf mevcudu, hizmet süresi ve en son mezun oldukları eğitim kurumu türü değişkenlerine göre dağılımı Çizelge 2'de verilmiştir.

Çizelge 2. Sınıf Öğretmenlerinin Cinsiyetlerinin Sınıf Mevcudu, Hizmet Süresi, En Son Mezun Olunan Eğitim Kurumu Türü Değişkenlerine Göre Dağılımı (N=183)

Değişkenler	Erkek		Kadın		Toplam		
	N	%	N	%	N	%	
Öğretmenlik Yapılan Sınıf Büyüklüğü	10-20 öğrenci	6	7,9	10	9,3	16	8,7
	21-30 öğrenci	31	40,8	45	42,1	76	41,5
	31-40 öğrenci	14	18,4	30	28	44	24
	41-50 öğrenci	18	23,7	17	15,9	35	19,1
	51 ve üzeri öğrenci	7	9,2	5	4,7	12	6,6
Toplam	76	100	107	100	183	100	
Hizmet Süresi	1-5 yıl	9	11,8	14	13,1	23	12,6
	6-10 yıl	8	10,5	16	15	24	13,1
	11-15 yıl	6	7,9	12	11,2	18	9,8
	16-20 yıl	5	6,6	14	13,1	19	10,4
	21-25 yıl	19	25	27	25,2	46	25,1
	26-30 yıl	21	27,6	13	12,1	34	18,6
	30 yıl ve üzeri	8	10,5	11	10,3	19	10,4
Toplam	76	100	107	100	183	100	
En Son Mezun Olunan Eğitim Kurumu	Eğitim Enstitüsü	21	27,6	20	18,7	41	22,4
	Eğitim Fakültesi	33	43,4	66	61,7	99	54,1
	Yüksek lisans	1	1,3	3	2,8	4	2,2
	Diğer	21	27,6	18	16,8	39	21,3
Toplam	76	100	107	100	183	100	

Çizelge 2' de görüldüğü gibi, öğretmenlerin % 4,5' i erkek, % 58,5' i kadındır. Sınıf mevcuduna göre, öğretmen sayılarının dağılımı incelendiğinde, % 8,7' sinin 20 ve daha az öğrenciye sahip olduğu, %41,5' inin 21-30 kişilik, % 24' ünün 31-40 kişilik, % 19,1' inin 41-50 kişilik ve kalan %6,6'sının 50 ve üzeri mevcuda sahip sınıflarda öğretmenlik yaptıkları görülmektedir. Hizmet süreleri incelendiğinde, öğretmenlerinin % 12,6' sı 1-5 yıl, % 13,1' i 6-10 yıl, % 9,8'i 11-15 yıl, % 10,4'ü 16-20 yıl, % 25,1'i 21-25

yıl, % 18,6' sı 26-30 yıl, % 10,4'ünün 30 yıl ve üzeri kıdeme sahip olduğu görülmektedir. Eğitim durumları incelendiğinde, öğretmenlerin %22,4'ü eğitim enstitüsü, % 54,1' i eğitim fakültesi, % 2,2'si yüksek lisans ve geriye kalan % 21,3'ünün ise diğer (diğer fakülte veya yüksek okul mezunu) olduğu görülmektedir.

Veri Toplama Aracı

Bu araştırmanın amacı, sınıf öğretmenlerinin, öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme ile ilgili yeterlik göstergelerine verdikleri öncelik sırasını, bu göstergelere verdikleri önemi ve yeterlik algılarını incelemektir. Bu amaç doğrultusunda, araştırmada geliştirilen ölçme aracı yardımıyla, dört tür veri grubu kullanılmıştır. Bu veriler, araştırma grubuna giren sınıf öğretmenlerinin:

- Demografik bilgileri,
- Öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme kapsamında göstermeleri beklenen yeterliklere verdikleri önem düzeyine ilişkin algıları,
- Öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme kapsamında göstermeleri beklenen yeterliklerde en önemli gördükleri ilk 10 yeterlik,
- Öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme kapsamında göstermeleri beklenen yeterliklerde kendilerini ne denli yeterli bulduklarına ilişkin algılarına yönelik toplanan verilerdir.

Öğrenci Başarısını Ölçme ve Değerlendirme Yeterliklerine İlişkin Göstergeler Listesi

Sınıf öğretmenlerinin, öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme yeterliklerine ilişkin performans göstergeleri için az sayıda geliştirilmiş ölçme aracı bulunmaktadır. Bu nedenle araştırmada, araştırmacı tarafından sınıf öğretmenlerinin öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme yeterlikleri olarak sahip olmaları beklenen yeterliklerle ilgili performans göstergeleri geliştirilmiştir.

Göstergelerin geliştirilmesinde, öncelikle göstergelerin dayandığı kapsam belirlenmiştir. Bu amaçla, uluslararası başarı karşılaştırma

sınavlarında (TIMSS, PISA, PIRLS) üst sıralarda yer alan ülkelerin öğretmen yetiştirme yaklaşımları incelenerek, öğrenci başarısını ölçme ile ilgili öğretmen standartları, alan yazında bu konu ile ilgili araştırma bulgularında ortaya çıkan ve raporlarda tanımlanmış standartlar ve yeterlikler gözden geçirilmiştir (Airasian, 1994; Carig, Kraft ve Plesis, 1998; Güneş, 2007; Kubiszyn ve Borich, 2003; MEB, 2008; O’Sullivan ve Johnson, 1993). Bunlardan Türkiye’ye uygun olan maddeler seçilerek, oluşturulacak anket için madde havuzuna alınmıştır. Ayrıca müfettişlere açık uçlu olarak, sınıf öğretmenlerinin öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme konusunda sahip olmaları beklenen yeterliklerin neler olduğu sorulmuş, bunlardan sıklıkla ifade edilen yeterlik ifadeleri, ankette yer alacak maddeler için ipuçlarını oluşturmuştur.

Alan yazın ve müfettiş görüşlerinden yararlanılarak oluşturulan anket, öğretim üyeleri tarafından ön incelemeden geçirilmiştir. Bu amaçla anket, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Ölçme ve Değerlendirme Ana Bilim Dalı öğretim üyelerinin görüşüne sunulmuştur. Öğretim üyeleri tarafından gözden geçirilen ankette öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme ile ilgili yeterlik göstergesi olarak 30 madde belirlenmiştir. Tanımlanan 30 maddelik (Ek2) öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme ile ilgili yeterlik göstergeleri, çizelge 1’de tanımlanan, çeşitli üniversitelerde ölçme ve değerlendirme alanında çalışmalar yapan 18 akademisyene dijital ortamda (internet yoluyla) gönderilmiş ve panel değerlendirme gerçekleştirilmiştir. Panel değerlendirme sonucunda, en az % 70 oranında “sahip olması beklenir” yönünde “onay” alan ifadeler yeterlik göstergesi olarak kabul edilmiştir. Belirlenen bu maddeler, O’Sullivan ve Johnson (1993) tarafından yapılan çalışma doğrultusunda, tüm maddeler üç boyut altında toplanmıştır. Literatüre dayalı olarak tanımlanan boyutları temsil etmek üzere maddeler aşağıdaki gibi gruplandırılmıştır. Bu ifadeler:

- **Ölçme Aracı Geliştirme ve Uygulama Boyutu:** Sınıf içi ölçme işleminin amacını ve kapsamını belirler, üst düzey düşünme

becerilerini ölçebilecek soru yazar, farklı soru türlerini kullanabilir ve bu soru türlerine ait madde analizleri yaparak gerekli yorumlamaları yapar.

- **Ölçme Sonuçlarını Yorumlama ve Sonuçlardan Yararlanma Boyutu:** Ölçme araç ve yöntemlerini bilir, sonuçlarını yorumlar ve ölçme sonuçlarına uygun geri bildirimde bulunur, performans değerlendirme süreçleri hakkında bilgi sahibidir.

- **Ölçme ve Değerlendirme Sürecinde Etik İlkeler Boyutu:** Etik olmayan durumları bilir ve ölçme sonuçlarında etik olmayan durumların karışmasını önleyerek gerekli güvenlik önlemlerini alır.

Hazırlanan 30 maddeye (EK2) ilişkin, ölçme ve değerlendirme alanında akademik çalışmalar yapan 18 uzmanının görüşlerine göre (panel değerlendirme sonucu elde edilen görüşlerine göre), yukarıdaki boyutlar altında gözden geçirilmiş ve buna göre gerekli düzeltmeler yapılmış ve aynı yeterliği ifade eden maddeler ölçme aracından çıkartılmıştır.

Gerekli düzeltmeler yapıldıktan sonra, yeterlik listesinin nihai formu olarak kalan 17 maddelik anket (EK4), araştırma grubunda yer alan sınıf öğretmenlerine uygulanmıştır. Araştırma grubundaki öğretmenlerin yarısına öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme faaliyetleri ile ilgili en önemli gördükleri ilk 10 maddeyi sıralamaları ("1: Çok önemli", "10: Hiç önemli değil" şeklinde) ve kendi yeterliklerini de bu maddelere göre değerlendirmeleri gördüklerini ("5: Çok Yeterliyim", "1: Hiç Yeterli Değilim" aralığında) istenmiştir. Diğer gruba ise, her bir maddeyi önem derecesine göre derecelmeleri ("5: Çok Önemli", "1: Hiç Önemli Değil" aralığında) ve kendilerini her bir maddede ne denli yeterli gördüklerini ("5: Çok yeterliyim", "1: Hiç Yeterli Değilim" aralığında) değerlendirmeleri istenmiştir.

Böylece katılımcı öğretmenlerin yarısına en önemli gördükleri ilk 10 yeterlik ifadesi sıralaması ve bunlara göre öz değerlendirme yapmaları sağlanmıştır. Katılımcı öğretmenlerin diğer yarısına da, yeterlik ifadelerinin (EK4) her birini önem açısından derecelmeleri ve öz değerlendirme yapmaları sağlanmıştır.

Kişisel Bilgi Formu

Sınıf öğretmenleri ile ilgili bazı kişisel (cinsiyet, hizmet süresi, en son mezun olduğu eğitim kurum türü, sahip oldukları sınıf mevcudu) bilgilerini elde etmek amacıyla araştırmacı tarafından kişisel bilgi formu (EK3) hazırlanmıştır. Anketle birlikte verilen bu formda, araştırma grubuna giren sınıf öğretmenlerinin cinsiyeti, hizmet süresi, ders verdikleri sınıflardaki ortalama öğrenci sayısı ve mezun oldukları fakülte ve bölüm bilgilerini vermeleri istenmiştir.

Verilerin Toplanması

Sınıf öğretmenlerine öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme yeterlikleri ile ilgili göstergeler listesi 30.03.2009 – 30.04.2009 tarihleri 30 gün içinde uygulanmıştır. Bunun için gerekli izinler alınmış, tüm araştırma grubundaki öğretmenlere tek tek çalışmanın içeriği ve amacı belirtildikten sonra gönüllü olan sınıf öğretmenlerinin anketi doldurmaları istenmiştir. Sınıf öğretmenlerin yarısına, öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme ile ilgili yeterlik göstergelerinden önemli gördükleri ilk 10 maddeyi belirlemeleri ve öz değerlendirme yapmaları sağlanmıştır. Diğer gruba da, öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme ile ilgili yeterlik göstergelerini önem derecesine göre derecelenmeleri ve öz değerlendirme yapmaları sağlanmıştır. Uygulama bittikten sonra öğretmenlere teşekkür edilmiş ve anketler hemen toplanmıştır. Araştırma sonucunda, Çanakkale İli Merkez ilçede ve bazı ilçelerde görev yapmakta olan toplam 206 öğretmenden, doldurmak istemeyenler ve eksik dolduranlar çıkartıldıktan sonra geriye kalan 183 öğretmenin doldurmuş olduğu anket verileri araştırmaya dahil edilmiştir.

Verilerin Analizi

Araştırmadan elde edilen veriler SPSS 17,0 (Statistic Package for Social Sciences) yardımıyla çözümlenmiştir. Öğretmenlerin demografik özelliklerini ortaya çıkarmak amacıyla betimsel istatistikler yapılmıştır. Birinci ve ikinci alt amaca uygun olarak, araştırma grubundaki sınıf

öğretmenlerinin, öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme yeterlikleri olarak tanımlanan yeterlik göstergelerine verdikleri “önem” ve “öncelik sırasına” ilişkin yüzde ve frekanslar hesaplanmıştır.

Anket ile toplanan veriler sınıflama düzeyindedir. Bu düzeyde ölçme işlemi yapılan ölçme araçlarına ilişkin verilerin analizinde parametrik olmayan analiz yöntemleri kullanılması daha uygun olacaktır. Göstergeler listesinde yer alan kendini değerlendirme bölümünde beş farklı boyutta yeterlik algıları; yine beş farklı boyutta maddelere verilen “önem” düzeyleri incelenmiştir. İki kategorik değişkenin ikiden fazla kategorisi olduğu için, birlikte değişimi göstermek amacıyla Cramer V katsayısı kullanılmalıdır. Cramer V katsayısı 0 ile 1 arasında değişimi gösterir. “0” değeri iki değişken arasında birliktelik olmadığını; “1” değeri ise tam birliktelik olduğunu temsil etmektedir (Özdamar, 2004). Bu durumdan yola çıkarak, üçüncü ve dördüncü alt amaca uygun olarak, sınıf öğretmenlerinin öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme ile ilgili yeterlik göstergelerine verdikleri “önem” derecelemelerinin ve “yeterlik algılarının” çeşitli değişkenler (cinsiyet, hizmet yılı, sahip olduğu sınıf mevcudu ve en son mezun olunan eğitim kurumu) açısından farklı olup olmadığını incelemek amacıyla Cramer V katsayısı kullanılmıştır. İstatistik sonuçları manidarlık testinde .05 düzeyi esas alınmıştır.

BÖLÜM 4

BULGULAR VE YORUM

Bu araştırmada, sınıf öğretmenlerinin öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme sürecinde sahip olmaları gereken ölçme ve değerlendirme yeterlik göstergelerine ilişkin yeterlik algıları ve önem dereceleri ile bu yeterliklere verdikleri önem sıralamaları incelenmiştir. Bu bölümde, araştırmanın amacı doğrultusunda, araştırma sorularına ilişkin bulgular özetlenmiş ve yorumlanmıştır.

1. Sınıf öğretmenlerinin sınıf içi öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirmede *en önemli buldukları* yeterlik göstergeleri nelerdir?

Öğretmenlerin öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme ile ilgili yeterlik göstergeleri 17 maddede toplanmasına rağmen, alan yazına bakıldığında öğretmenlerden beklenen öğrenci başarısına ilişkin ölçme ve değerlendirme yeterliklerini daha az sayıda ancak temel yeterliklerle sınırlı tutulduğu görülmüştür (Airasian, 1994). Buradan hareketle, öğretmenlerin sahip olmaları beklenen öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirmeye ilişkin, en önemli gördükleri ilk 10 maddeyi sıralamaları istenmiştir (EK5). Bu kapsamda çizelge 3'te öğretmenler tarafından öncelikli bulunan ölçme ve değerlendirme yeterlikleri özetlenmiştir.

Çizelge 3. Sınıf Öğretmenlerinin Sınıf İçi Öğrenci Başarısını Ölçme ve Değerlendirme Yeterliklerinden En Önemli Buldukları İlk 10 Yeterlik Göstergesi (N= 86)

Maddeler	f	%	Önem sırası
1- Sınavın/testin amacını belirlemek	42	58,3	1.
5- Farklı soru türlerini bir arada kullanıldığı sınavlar yapmak. (Açık uçlu, çoktan seçmeli, kısa cevaplı, boşluk doldurma, vb)	16	28,1	2.
3- Sorunun hangi düşünme becerisini ölçtüğünü bilmek.	10	21,3	3.
8- Sınavlarda kullanılan çoktan seçmeli sorular için madde analizi (madde güçlüğü ve madde ayırt ediciliği) yapmak.	9	21,4	4.
14- Öğretim süreci devam ederken ölçme sonuçlarına bağlı olarak <i>ölçme araç ve yaklaşımlarımı</i> gözden geçirmek.	7	20,6	5.
9- Ölçme sonuçlarına göre, öğrencilerde telafi edilmesi gereken kazanım ve becerileri saptamak.	12	19,4	6.
16- Sınavlarda kullanılan soruların gizliliğini ve güvenliğini sağlamak.	8	25	7.
13- Öğretim süreci devam ederken ölçme sonuçlarına bağlı olarak <i>öğretim yöntemimi</i> gözden geçirmek.	10	17,5	8.
7- Sınavların sonuçlarını bilgisayar ortamında betimsel istatistikler ve grafiklerle özetlemek.	8	20	9.
15- Öğrenci performansını değerlendirirken yansız olmak için gereken tedbirleri almak (isimleri gizleme, yanıt anahtarı kullanma, vb.).	8	17	10.

Katılımcıların her bir madde için vermiş oldukları sıra numaraları dikkate alınarak önem sırası belirlenmiştir. Örneğin listede, 1. önem sırasına konmuş maddeler arasında en yüksek orana sahip madde 1. sırada kabul edilmiştir. 2. önem sırasına konmuş maddeler arasında en yüksek orana sahip madde ise 2. önem sırasında kabul edilmiştir.

Çizelge 3 incelendiğinde, sınıf içi öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme yeterliklerinden, öğretmenlerin % 58'i "sınav/testin amacını belirlemek" maddesini 1. sıraya yerleştirdikleri görülmektedir. Bu bulgu, öğretmenlerin yapmış oldukları sınavlarda, sınavın kapsam geçerliğine veya amacına uygun olarak sorular geliştirmeyi önemli bir yeterlik olarak gördüklerini ortaya koymuştur. Stronge (2007), Airasian (1994), O'Sullivan ve Johnson (1993) tarafından yapılan çalışmalarda da, "sınav/testin amacını belirlenmesi" öğretmenlerin sahip olmaları gereken yeterlik olarak tanımlanmaktadır. Öğretmenlerin % 28'i "farklı soru türlerinin bir arada kullanılması" gerektiğini belirten maddeyi 2. sıraya yerleştirmişlerdir. Buna göre, öğretmenlerin çoğunluğunun farklı tür soruları sınavlarında kullandıkları da söylenebilir. Öğretmenlerin % 21,3'ü soruların hangi düşünme becerisini ölçtüğünün belirlenmesini 3. önem sırasına yerleştirmişlerdir. Öğretmenlerin hem farklı soru türlerini sınavlarda kullanımını hem de soruların hangi düşünme becerisini ölçtüğünün bilinmesini önemli görmeleri, sınavlarda üst düzeyde düşünmeyi yoklayan sorular yazmaya önem verdiklerini de göstermektedir. Öğretmenler "sınavlarda kullandıkları çoktan seçmeli sorular için madde analizinin yapılmasını" 4. önem sırasına yerleştirmişlerdir. O'Sullivan ve Johnson (1993) tarafından yapılan çalışmada, madde analizi yaparak sonuçlarını yorumlama öğretmenlerin sahip olmaları beklenen yeterlik olarak tanımlanmaktadır. Öğretmenlerin % 20,6'sı öğretim süreci devam ederken, ölçme sonuçlarına bağlı olarak ölçme araç ve yaklaşımlarını gözden geçirmeyi 5. önem sırasında görmektedirler. Airasian (1994) yapmış olduğu çalışmada, öğretim süreci devam ederken, ölçme sonuçlarından yararlanarak, kullanılan ölçme yöntem ve araçlarının gözden geçirilmesi, öğretmenlerin sahip olmaları beklenen ölçme ve değerlendirme yeterlik göstergeleri arasında yer vermiştir. Öğretmenlerin % 19,4'ü, ölçme sonuçlarına göre, öğrencilerde telafi edilmesi gereken kazanım ve becerilerin saptanmasını 6. önem sırasına yerleştirmişlerdir. Buradan hareketle öğretmenlerin, ölçme sonuçlarını öğrenci başarısını geliştirmek üzere pekiştirmeyi önemli buldukları sonucu çıkartılabilir. Araştırmaya katılan öğretmenlerden % 25'lik kısmı, sınavlarda kullanılan soruların gizliliği ve

güvenliğinin sağlanması maddesini 7. önem sırasına yerleştirmişlerdir. Buna göre, öğretmenlerin sınavlarını hazırlarken etik konulara da önem verdikleri söylenebilir. Öğretmenlerin % 17,5'i, öğretim süreci devam ederken ölçme sonuçlarına bağlı olarak öğretim yöntemini gözden geçirme maddesine 8. önem sırasına yerleştirmişlerdir. Buna göre, 14. ve 9. maddelerde de olduğu gibi öğretmenler ölçme sonuçlarının kullanımını önemli gördükleri söylenebilir. Öğretmenlerin % 20'si sınavların sonuçlarını betimsel istatistiklerle ve grafiklerle özetlemeyi 9. önem sırasında görmektedirler. Öğretmenler öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme ile ilgili yeterlik göstergelerinde 10. önem sırasında ise, öğrenci performansını belirlerken yansız olma maddesini seçmişlerdir. Öğretmenlerin % 17'si 10. önem sırasında yerleştirdikleri öğrenci performansı belirlerken yansız olma maddesini, büyük bir çoğunluğu "her zaman yansız olduklarını" da ifade etmişlerdir. Buna göre, 16. maddede olduğu gibi öğretmenlerin öğrenci başarısını ölçerken ve belirlerken ölçme ve değerlendirmede uyulması gereken etik konulara da önem verdikleri söylenebilir.

Yukarıda sıralanan, öğretmenlerin öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme ile ilgili yeterlik göstergelerinde en önemli gördükleri ilk 10 madde, yapılan çalışmalar ile de tutarlık göstermektedir (Airasian, 1994; O'Sullivan ve Johnson, 1993; Kubiszyn ve Borich, 2003, Ulutaş, 2003, Kaplan, 2007 Stronge, 2007). Yapılan çalışmalarda, öğretmenlerin tek kişilik ölçme ve değerlendirme merkezinden çok, öğrenci başarısını arttırmak, eksik yönlerini belirleyerek tamamlamak ve öğrenmenin kalıcılığını arttırmak amacıyla gerekli ölçme ve değerlendirme yöntemlerinin bilmeleri üzerinde durulmuştur.

2. Sınıf öğretmenlerinin sınıf içi öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme ile ilgili yeterlik göstergelerine verdikleri önem *düzeyleri* nelerdir?

Bu alt problemle ilgili olarak sınıf öğretmenlerinin sınıf içi öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme ile ilgili yeterlik göstergelerine verdikleri önem düzeyleri incelenmiştir.

Çizelge 4' te sınıf öğretmenlerinin sınıf içi öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme ile ilgili yeterlik göstergelerine verdikleri önem ve öz değerlendirme algılarına ait frekans ve yüzde değerleri verilmiştir.

Çizelge 4. Sınıf Öğretmenlerinin Sınıf İçi Öğrenci Başarısını Ölçme ve Değerlendirme ile ilgili Yeterliklere Verdikleri Önem Düzeylerine Ait Frekans ve Yüzde Değerleri (N=97)

Maddeler	Çok Önemli						Hiç Önemli Değil			
	5		4		3		2		1	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
1	69	71,1	26	26,8	1	1	1	1		
2	38	39,2	43	45,7	8	8,5	4	5,3	1	1,1
3	66	68	25	25,8	4	4,1	2	2,1		
4	47	48,5	30	39,9	14	14,4	3	3,1	3	3,1
5	71	73,2	20	20,6	2	2,1	3	3,1	1	1
6	60	61,9	29	29,9	5	5,2	2	2,1	1	1
7	30	30,9	38	39,2	20	20,6	5	5,2	4	4,1
8	27	27,8	46	47,8	20	20,6			4	4,1
9	65	67,7	24	25	6	6,3	1	1		
10	43	44,3	38	39,2	11	11,3	5	5,2		
11	49	50,5	32	33	12	12,4	4	4,1		
12	51	52,6	35	36,1	8	8,2	3	3,1		
13	46	47,9	36	37,5	13	13,5	1	1		
14	43	44,3	37	38,1	15	15,5	1	1	1	1
15	54	55,7	24	24,7	7	7,2	9	9,3	3	3,1
16	63	64,9	21	21,6	8	8,2	5	5,2		
17	80	82,5	8	8,2	6	6,2	3	3,1		

Çizelge 4 incelendiğinde, 1 numaralı maddenin çok önemli görüldüğü ve “çok önemli” seçeneğinde yığılma olduğu görülmektedir. Öğretmenlerin

genel olarak tüm maddeleri “önemli” buldukları da görülmektedir. Çizelge 4’ e göre, öğretmenlerin bazı maddeleri (1, 3, 9, 10, 11, 12, 13, 16 ve 17 numaralı maddeleri) “hiç önemli değil” derecesinde algılamadıkları da görülmektedir. Öğretmenlerin sadece 7. Maddeyi “önemli değil” derecesinde, diğer maddelere göre daha fazla yığılma yaptıkları görülmektedir.

3a. Sınıf öğretmenlerinin sınıf içi öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme ile ilgili yeterlik göstergelerine verdikleri *önem* düzeyleri bakımından *cinsiyet değişkenine göre* manidar bir ilişki var mıdır?

Bu alt problemi yanıtlamak için, ilgili değişkenlere ilişkin Cramer V değerleri hesaplanmıştır. Yapılan istatistikler sonucu elde edilen bulgular çizelge 5’ te özetlenmiştir.

Çizelge 5. Öğretmenlerin *Cinsiyetleri* İle Sınıf İçi Öğrenci Başarısını Ölçme ve Değerlendirme Yeterliklerine Verdikleri *Önem Düzeylerine* Ait Cramer V Değerleri

Madde No	Cramer V	p*	Madde No	Cramer V	p*
1	,153	,372	10	,129	,557
2	,223	,063	11	,157	,344
3	,152	,388	12	,156	,346
4	,158	,336	13	,133	,523
5	,192	,152	14	,086	,855
6	,126	,582	15	,131	,535
7	,117	,649	16	,192	,156
8	,205	,110	17	,180	,117
9	,145	,431			

*p<0.05 düzeyinde manidar

Çizelge 5 incelendiğinde, Cramer V değerlerinin oldukça düşük olduğu ve istatistiksel açıdan da anlamlı olmadığı görülmektedir. Buna göre, örneklem grubu içerisinde yer alan sınıf öğretmenlerinin, cinsiyetleri ile formda yer alan sınıf içi öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme sürecinde sahip

olmaları beklenen yeterliklere vermiş oldukları önem düzeyleri arasında gösterdiği ilişkiler bakımından manidar bir farklılık bulunmadığı belirlenmiştir.

3b. Sınıf öğretmenlerinin sınıf içi öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme ile ilgili yeterlik göstergelerine verdikleri önem düzeyleri bakımından *hizmet süresi değişkenine göre* manidar bir ilişki var mıdır?

Bu alt problemi yanıtlamak için, ilgili değişkenlere ilişkin Cramer V değerleri hesaplanmıştır. Yapılan istatistikler sonucu elde edilen bulgular çizelge 6' da özetlenmiştir.

Çizelge 6. Öğretmenlerin Hizmet Süreleri İle Sınıf İçi Öğrenci Başarısını Ölçme ve Değerlendirme Yeterliklerine Verdikleri Önem Düzeylerine Ait Cramer V Değerleri

Madde No	Cramer V	p*	Madde No	Cramer V	p*
1	,426	,667	10	,474	,091
2	,480	,068	11	,511	,003
3	,463	,203	12	,459	,195
4	,468	,125	13	,466	,148
5	,484	,041	14	,510	,004
6	,477	,084	15	,487	,032
7	,491	,028	16	,451	,341
8	,500	,013	17	,488	,054
9	,498	,013			

*p<0.05 düzeyinde manidar.

Çizelge 6 incelendiğinde, öğretmenlerin 5, 7, 8, 9, 11 ve 15 numaralı maddelerde yer alan sınıf içi öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme yeterliklerine verdikleri önem, hizmet sürelerine göre gösterdiği ilişkiler bakımından manidar düzeyde farklılaşmaktadır. Bu maddelerin dışındaki diğer maddelerdeki yeterliklere verilen önem, hizmet yıllarına göre değişmemektedir. Manidar ilişki bulunan maddeler için, örneklem grubunun frekans dağılımı çizelge 7' de verilmiştir.

Çizelge 7. Öğretmenlerin *Hizmet Süreleri* ile Sınıf İçi Öğrenci Başarısını Ölçme ve Değerlendirme Yeterliklerine Verdikleri *Önem Düzeyine* Ait Frekans ve Yüzde Değerleri (N=97)

Maddeler	Hizmet Süresi	Çok Önemli		Önemli Değil			
		5 - 4		3		2 - 1	
		f	%	f	%	f	%
5-Farklı soru türlerinin bir arada kullanıldığı sınavlar yapmak. (Açık uçlu, çoktan seçmeli, kısa cevaplı, boşluk doldurma, vb)	0-15 yıl	51	78,5	9	13,8	5	7,7
	16 yıl ve üzeri	106	90,6	10	8,5	1	0,9
7- Sınavların sonuçlarını bilgisayar ortamında betimsel istatistikler ve grafiklerle özetlemek.	0-15 yıl	19	29,7	19	29,7	26	40,6
	16 yıl ve üzeri	53	45,7	36	31	27	23,3
8- Sınavlarda kullanılan çoktan seçmeli sorular için madde analizi (madde güçlüğü ve madde ayırt ediciliği) yapmak.	0-15 yıl	23	35,4	24	36,9	18	27,7
	16 yıl ve üzeri	78	67,8	30	26,1	7	6,1
9- Ölçme sonuçlarına göre, öğrencilerde telafi edilmesi gereken kazanım ve becerileri saptamak.	0-15 yıl	52	81,3	8	12,5	4	6,3
	16 yıl ve üzeri	111	94,9	5	4,3	1	0,9
11- Geleneksel ölçme teknikleri dışında tamamlayıcı ölçme tekniklerine (performans sorusu, performans görevi, sözlü sunu, poster sunu gibi) yer vermek.	0-15 yıl	44	67,7	17	26,2	4	6,2
	16 yıl ve üzeri	106	89,8	11	9,3	1	0,8
15- Öğrenci performansını değerlendirirken yansız olmak için gereken tedbirleri almak (isimleri gizleme, yanıt anahtarı kullanma, vb.).	0-15 yıl	48	73,8	13	20	1	6,2
	16 yıl ve üzeri	103	88	10	8,5	4	3,4

Araştırma grubunda yer alan sınıf öğretmenlerinin 65'i 0-15 yıl hizmet süresine, 115'i ise 16 yıl ve üzeri hizmet süresine sahiptir. Çizelge 7'deki oranlar incelendiğinde, 16 yıl ve üzeri hizmet süresine sahip öğretmenlerin, 15 ve daha az hizmet süresine sahip öğretmenlere göre, sınıf içi öğrenci

başarısını ölçme ve değerlendirme yeterliklerine daha fazla önemli algıladıkları görülmektedir.

Kaplan (2007) tarafından yapılan araştırmada da, sınıf öğretmenlerinin ölçme ve değerlendirme ilkelerine dayalı uygulamalara verdikleri önem, hizmet süresine göre değerlendirildiğinde, 11 yıl ve üzeri hizmet süresine sahip öğretmenlerin, ölçme ve değerlendirme ilkelerine dayalı bazı uygulamaları daha önemli gördüklerini saptamıştır. Bu bulgu, Kaplan (2007)'nin sınıf öğretmenlerinin ölçme ve değerlendirme ilkelerine verdiği önemi ve uygulama düzeylerini belirleme amacıyla yapmış olduğu çalışma ile tutarlık göstermektedir.

3c. Sınıf öğretmenlerinin sınıf içi öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme ile ilgili yeterlik göstergelerine verdikleri önem düzeyleri bakımından *en son mezun oldukları eğitim kurumunun türü değişkenine göre* manidar bir ilişki var mıdır?

Bu alt problemi yanıtlamak için, ilgili değişkenlere ilişkin Cramer V değerleri hesaplanmıştır. Yapılan istatistikler sonucu elde edilen bulgular çizelge 8' de özetlenmiştir.

Çizelge 8. Öğretmenlerin *En Son Mezun Oldukları Eğitim Kurumları Türü* İle Sınıf İçi Öğrenci Başarısını Ölçme ve Değerlendirme Yeterliklerine Verdikleri *Önem Düzeylerine* Ait Cramer V Değerleri

Madde No	Cramer V	p*	Madde No	Cramer V	p*
1	,305	,059	10	,302	,066
2	,271	,160	11	,352	,013
3	,354	,012	12	,292	,086
4	,249	,231	13	,353	,013
5	,317	,043	14	,322	,036
6	,286	,100	15	,351	,014
7	,225	,369	16	,358	,011
8	,191	,579	17	,352	,013
9	,357	,012			

*p<0.05 düzeyinde manidar.

Çizelge 8 incelendiğinde, öğretmenlerin 3, 5, 9, 11, 13, 14, 15, 16 ve 17 numaralı maddelerde yer alan sınıf içi öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme yeterliklerine verdikleri önemin, en son mezun oldukları eğitim kurumlarının türüne göre gösterdiği ilişkiler bakımından manidar düzeyde farklılık saptanmıştır. İlişki bulunan maddeler için, örneklem grubunun frekans dağılımı çizelge 9' da verilmiştir.

Çizelge 9. Öğretmenlerin *En Son Mezun Oldukları Eğitim Kurumlarının Türüne* Göre Sınıf İçi Öğrenci Başarısını Ölçme ve Değerlendirme Yeterliklerine Verdikleri *Önem Düzeylerine* Ait Frekans ve Yüzde Değerleri (N=97)

Maddeler	Mezun Olunan Fakülte	Çok Önemli		Önemli Değil			
		5 - 4		3		2 - 1	
		f	%	f	%	f	%
3- Sorunun hangi düşünme becerisini ölçtüğünü bilmek.	Eğitim Fakültesi	79	79,8	14	14,1	6	6,1
	Diğer Fakülteler	71	88,8	4	5	5	6,8
5- Farklı soru türlerinin bir arada kullanıldığı sınavlar yapmak. (Açık uçlu, çoktan seçmeli, kısa cevaplı, boşluk doldurma, vb)	Eğitim Fakültesi	86	86,9	9	9,1	4	4
	Diğer Fakülteler	71	81,5	10	12	2	2,4
9- Ölçme sonuçlarına göre, öğrencilerde telafi edilmesi gereken kazanım ve becerileri saptamak.	Eğitim Fakültesi	84	85,7	11	11,2	3	3,1
	Diğer Fakülteler	79	95,2	2	2,4	2	2,4
11- Geleneksel ölçme teknikleri dışında tamamlayıcı ölçme tekniklerine (performans sorusu, performans görevi, sözlü sunu, poster sunu gibi) yer vermek.	Eğitim Fakültesi	79	79,8	17	17,2	3	3
	Diğer Fakülteler	71	84,5	11	13,1	2	2,4
13- Öğretim süreci devam ederken ölçme sonuçlarına bağlı olarak öğretim yöntemimi gözden geçirmek.	Eğitim Fakültesi	83	83,8	11	11,1	5	5,1
	Diğer Fakülteler	72	87,8	6	7,3	4	4,9
14- Öğretim süreci devam ederken ölçme sonuçlarına bağlı olarak ölçme araç ve yaklaşımlarımı gözden geçirmek.	Eğitim Fakültesi	71	71,7	20	20,2	8	8,1
	Diğer Fakülteler	69	84,1	11	13,4	2	2,4
15- Öğrenci performansını değerlendirirken yansız olmak için gereken tedbirleri almak (isimleri gizleme, yanıt anahtarını kullanma, vb.).	Eğitim Fakültesi	80	80,4	16	16,2	3	3
	Diğer Fakülteler	71	84,5	7	8,4	5	6

Çizelge 9' un Devamı.		Çok Önemli				Önemli Değil	
		5 - 4		3		2 - 1	
Maddeler	Mezun	f	%	f	%	f	%
	Olunan Fakülte						
16- Sınavlarda kullanılan soruların gizliliğini ve güvenliğini sağlamak.	Eğitim Fakültesi	87	89,7	7	7,2	3	3,1
	Diğer Fakülteler	71	84,5	8	9,6	4	4,8
17- Sınavların sonuçlarını sadece not vermek amacıyla değil, öğrencilerin eksiklerini tanıma ve telafi etmek amacıyla kullanmak.	Eğitim Fakültesi	91	92,9	4	4,1	3	3,1
	Diğer Fakülteler	79	95,2	2	2,4	2	2,4

Çizelge 9' a göre, araştırma grubunda yer alan sınıf öğretmenlerinden eğitim fakültesinden mezun olanların diğer fakültelerden mezun olanlara göre, sınıf içi öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme yeterliklerine verdikleri önemin daha fazla olduğu saptanmıştır. Bu durum, eğitim fakültesi mezunu öğretmenlerin almış oldukları ölçme ve değerlendirme derslerinden kaynaklanabileceği düşünülebilir. Çünkü çizelge 9'daki hemen hemen tüm maddelerde, eğitim fakültesi mezunu öğretmenler açık bir şekilde diğer fakültelerden mezun öğretmenlere göre, öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme ile ilgili yeterlik göstergelerini daha fazla önemsedikleri görülmektedir.

3d. Sınıf öğretmenlerinin sınıf içi öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme ile ilgili yeterlik göstergelerine verdikleri önem düzeyleri bakımından *sahip oldukları sınıf mevcutları değişkenine göre* manidar bir ilişki var mıdır?

Bu alt problemi yanıtlamak için, ilgili değişkenlere ilişkin Cramer V değerleri hesaplanmıştır. Yapılan analizler sonucu elde edilen bulgular çizelge 10' da özetlenmiştir.

Çizelge 10. Öğretmenlerin Sahip Oldukları Sınıf Mevcutları İle Sınıf İçi Öğrenci Başarısını Ölçme ve Değerlendirme Yeterliklerine Verdikleri Önem Düzeylerine Ait Cramer V Değerleri

Madde No	Cramer V	p*	Madde No	Cramer V	p*
1	,311	,000	10	,196	,083
2	,272	,001	11	,273	,001
3	,327	,000	12	,315	,000
4	,193	,096	13	,315	,000
5	,325	,000	14	,381	,000
6	,299	,000	15	,236	,009
7	,219	,028	16	,283	,000
8	,238	,009	17	,334	,000
9	,327	,000			

*p<0.05 düzeyinde manidar.

Çizelge 10 incelendiğinde, öğretmenlerin 1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 16 ve 17 numaralı maddelerde yer alan sınıf içi öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme yeterliklerine verdikleri önemin, sahip oldukları sınıf mevcutlarına göre gösterdiği ilişkiler bakımından manidar düzeyde farklılık saptanmıştır. Başka bir deyişle, 4. ve 10. madde dışındaki, ankette yer alan sınıf içi öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme yeterliklerine verilen önem, sahip olunan sınıf mevcutlarına (10-20 öğrenci, 20-30 öğrenci, 31 öğrenci ve üzeri) göre değişmektedir. İlişki bulunan maddeler için, örneklem grubunun frekans dağılımı çizelge 11’ de verilmiştir.

Çizelge11. Öğretmenlerin Sahip Oldukları Sınıf Mevcutlarına Göre Sınıf İçi Öğrenci Başarısını Ölçme ve Değerlendirme Yeterliklerine Verdikleri Önem Düzeylerine Ait Frekans ve Yüzde Değerleri (N=97)

Maddeler	Sınıf Mevcudu	Çok Önemli		Önemli Değil			
		5 - 4		3		2 - 1	
		f	%	f	%	f	%
1- Sınavın/testin amacını belirlemek	10-20 öğrenci	79	85,9	6	6,5	6	6,5
	21-30 öğrenci	40	90,9	3	6,8	1	2,3
	31 öğrenci ve üzeri	42	89,4	4	8,5	1	2,1
2-Testin belirtke tablosunu/test planını hazırlamak.	10-20 öğrenci	53	58,2	26	28,6	12	13,2
	21-30 öğrenci	33	75	10	22,7	1	2,3
	31 öğrenci ve üzeri	29	64,4	10	22,2	6	13,3
3- Sorunun hangi düşünme becerisini ölçtüğünü bilmek.	10-20 öğrenci	75	83,3	7	7,8	8	8,9
	21-30 öğrenci			39	90,7	4	9,3
	31 öğrenci ve üzeri	36	78,3	7	15,2	3	6,5
5- Farklı soru türlerini bir arada kullanıldığı sınavlar yapmak. (Açık uçlu, çoktan seçmeli, kısa cevaplı, boşluk doldurma, vb)	10-20 öğrenci	75	81,5	12	13	5	5,4
	21-30 öğrenci	41	93,2	3	6,8		
	31 öğrenci ve üzeri	41	89,1	4	8,7	1	2,2
6- Dönem başında öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeylerini belirleyecek ölçme ve gözlem çalışmaları yapmak.		66	74,2	11	12,4	12	13,5
	10-20 öğrenci						
	21-30 öğrenci	41	93,2	1	2,3	2	4,5
	31 öğrenci ve üzeri	40	85,1	5	10,6	2	4,3

Çizelge 11'in Devamı

Maddeler	Sınıf Mevcudu	Çok Önemli				Önemli Değil	
		5 -4		3		2 - 1	
		f	%	f	%	f	%
	10-20 öğrenci	28	31,5	26	29,2	35	39,3
7- Sınavların sonuçlarını bilgisayar ortamında betimsel istatistikler ve grafiklerle özetlemek.	21-30 öğrenci	21	47,7	17	38,6	6	13,6
	31 öğrenci ve üzeri	23	48,9	12	25,5	12	25,5
	10-20 öğrenci	44	48,9	33	36,7	13	14,4
8- Sınavlarda kullanılan çoktan seçmeli sorular için madde analizi (madde güçlüğü ve madde ayırt ediciliği) yapmak.	21-30 öğrenci	29	67,4	11	25,6	3	7
	31 öğrenci ve üzeri	28	59,6	10	21,3	9	19,1
	10-20 öğrenci	81	88	6	6,5	5	5,4
9- Ölçme sonuçlarına göre, öğrencilerde telafi edilmesi gereken kazanım ve becerileri saptamak.	21-30 öğrenci	42	97,7	1	2,3		
	31 öğrenci ve üzeri	40	87	6	13		
	10-20 öğrenci	76	82,6	12	13	4	4,3
11- Geleneksel ölçme teknikleri dışında tamamlayıcı ölçme tekniklerine (performans sorusu, performans görevi, sözlü sunu, poster sunu gibi) yer vermek.	21-30 öğrenci	39	88,6	5	11,4		
	31 öğrenci ve üzeri	35	74,5	11	23,4	1	2,1
	10-20 öğrenci	78	84,8	8	8,7	6	6,5
12- Öğrencilerin akademik gelişimini izlemek üzere elde edilen bilgileri (sınav sonuçları, ödev raporları, vb) ve gözlemleri, öğrenci ve veli ile yapılan görüşmelerde paylaşmak.	21-30 öğrenci	41	93,2	3	6,8		
	31 öğrenci ve üzeri	40	85,1	5	10,6	2	4,3
	10-20 öğrenci	75	81,5	9	9,8	8	8,7
13- Öğretim süreci devam ederken ölçme sonuçlarına bağlı olarak öğretim yöntemimi gözden geçirmek.	21-30 öğrenci	40	95,2	2	4,8		
	31 öğrenci ve üzeri	40	85,1	6	12,8	1	2,1

Çizelge 11 'in Devamı.

Maddeler	Sınıf Mevcudu	Çok önemli				ÖnemliDeğil	
		5 - 4		3		2 - 1	
		f	%	f	%	f	%
14- Öğretim süreci devam ederken ölçme sonuçlarına bağlı olarak ölçme araç ve yaklaşımlarını gözden geçirmek.	10-20 öğrenci	69	75,8	13	14,3	9	9,9
	21-30 öğrenci	37	84,1	6	13,6	1	2,3
	31 öğrenci ve üzeri	34	73,9	12	26,1		
15- Öğrenci performansını değerlendirirken yansız olmak için gereken tedbirleri almak (isimleri gizleme, yanıt anahtarı kullanma, vb.).	10-20 öğrenci	77	83,7	9	9,8	6	6,5
	21-30 öğrenci	36	81,8	7	15,9	1	2,3
	31 öğrenci ve üzeri	38	82,6	7	15,2	1	2,2
16- Sınavlarda kullanılan soruların gizliliğini ve güvenliğini sağlamak.	10-20 öğrenci	79	85,9	6	6,5	7	7,6
	21-30 öğrenci	40	95,2	2	4,8		
	31 öğrenci ve üzeri	39	84,8	7	15,2		
17- Sınavların sonuçlarını sadece not vermek amacıyla değil, öğrencilerin eksiklerini tanıma ve telafi etmek amacıyla kullanmak.	10-20 öğrenci	83	90,2	4	4,3	5	4,4
	21-30 öğrenci	43	100				
	31 öğrenci ve üzeri	44	95,7	2	4,3		

Çizelge 11 incelendiğinde, 10 – 20 öğrenci mevcuduna sahip öğretmenlerin, 21 ve üzeri öğrenci sayısına sahip öğretmenlere göre, öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme ile ilgili yeterlik göstergelerini daha çok önemli gördükleri saptanmıştır. Çizelge 11' e göre, sınıf mevcudu düşük olan öğretmenlerin öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme yeterliklerini daha fazla önemsedikleri, kalabalık sınıf mevcuduna sahip öğretmenlerin ise ölçme ve değerlendirme yeterliklerini “önemli görmedikleri” söylenebilir.

4a. Sınıf öğretmenlerinin sınıf içi öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme ile ilgili *göstergelerdeki yeterlik algıları* bakımından *cinsiyet* değişkenine göre manidar bir ilişki var mıdır?

Bu alt problemi yanıtlamak için, ilgili değişkenlere ilişkin Cramer V değerleri hesaplanmıştır. Yapılan istatistikler sonucu elde edilen bulgular çizelge 12' de özetlenmiştir.

Çizelge 12. Öğretmenlerin *Cinsiyetleri* İle Öğretmenlerinin Sınıf İçi Öğrenci Başarısını Ölçme ve Değerlendirme İle İlgili *Göstergelerdeki Yeterlik Algı Düzeylerine* Ait Cramer V Değerleri

Madde No	Cramer V	p*	Madde No	Cramer V	p*
1	,153	,372	10	,129	,557
2	,223	,060	11	,157	,344
3	,152	,388	12	,156	,346
4	,158	,336	13	,133	,523
5	,192	,152	14	,086	,855
6	,126	,582	15	,131	,535
7	,117	,649	16	,192	,156
8	,205	,110	17	,180	,117
9	,145	,431			

*p<0.05 düzeyinde manidar.

Çizelge 12 incelendiğinde, Cramer V değerlerinin oldukça düşük olduğu ve istatistiksel açıdan da, gösterdiği ilişkiler bakımından manidar düzeyde farklılık olmadığı görülmektedir. Buna göre, örneklem grubu içerisinde yer alan, kadın ve erkek öğretmenlerin, öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirmeye ilgili yeterlikleri açısından benzer düzeyde yeterli algıladıkları söylenebilir.

4b. Sınıf öğretmenlerinin sınıf içi öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme ile ilgili *göstergelerdeki yeterlik algıları* bakımından *hizmet süresi* değişkenine göre manidar bir ilişki var mıdır?

Bu alt problemi yanıtlamak için, ilgili değişkenlere ilişkin Cramer V değerleri hesaplanmıştır. Yapılan istatistikler sonucu elde edilen bulgular çizelge 13' te özetlenmiştir.

Çizelge 13. Öğretmenlerin Hizmet Süreleri İle Sınıf İçi Öğrenci Başarısını Ölçme ve Değerlendirme İle İlgili Göstergelerdeki Yeterlik Algı Düzeylerine Ait Cramer V Değerleri

Madde No	Cramer V	p*	Madde No	Cramer V	p*
1	,187	,388	10	,231	,031
2	,207	,159	11	,225	,044
3	,231	,031	12	,228	,035
4	,223	,053	13	,242	,011
5	,264	,001	14	,259	,002
6	,241	,014	15	,250	,005
7	,239	,016	16	,224	,052
8	,293	,000	17	,297	,000
9	,202	,202			

*p<0.05 düzeyinde manidar.

Çizelge 13 incelendiğinde, öğretmenlerin sadece 3, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 13, 14, 15 ve 17 numaralı maddelerde yer alan sınıf içi öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme ile ilgili yeterlik algı düzeylerinin, hizmet sürelerine göre, gösterdiği ilişkiler bakımından manidar düzeyde farklılık saptanmıştır. Manidar ilişki bulunan maddeler için, örneklem grubunun frekans dağılımı çizelge 14' te verilmiştir.

Çizelge 14. Öğretmenlerin Hizmet Süreleri İle Öğrencilerin Sınıf İçi Öğrenci Başarısını Ölçme ve Değerlendirme İle İlgili Göstergelerdeki Yeterlik Algı Düzeylerine Ait Frekans ve Yüzde (N=183)

Maddeler	Hizmet Süresi	Çok Yeterliyim		Yeterli Değilim			
		5 - 4		3	2 - 1		
		f	%	f	%	f	%
	0-15 yıl	46	70,8	11	16,9	8	12,8
3- Sorunun hangi düşünme becerisini ölçtüğünü bilmek.	16 yıl ve üzeri	104	91,2	7	6,1	3	2,6
5-Farklı soru türlerini bir arada kullanıldığı sınavlar yapmak.	0-15 yıl	51	78,5	9	13,8	5	7,7
(Açık uçlu, çoktan seçmeli, kısa cevaplı, boşluk doldurma, vb)	16 yıl ve üzeri	106	90,6	10	8,5	1	0,9
6- Dönem başında öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeylerini belirleyecek ölçme ve gözlem çalışmaları yapmak.	0-15 yıl	43	66,2	12	18,5	10	15,4
	16 yıl ve üzeri	104	90,4	5	4,3	6	5,3
7- Sınavların sonuçlarını bilgisayar ortamında betimsel istatistikler ve grafiklerle özetlemek.	0-15 yıl	19	29,7	19	29,7	26	40,6
	16 yıl ve üzeri	53	45,7	36	31	27	23,3
8- Sınavlarda kullanılan çoktan seçmeli sorular için madde analizi (madde gücü ve madde ayırt ediciliği) yapmak.	0-15 yıl	23	35,4	24	36,9	18	27,7
	16 yıl ve üzeri	78	67,8	30	26,1	7	6,1
10- Öğrencilere kendi performanslarını (öz değerlendirme) ve akranlarının performanslarını (akran değerlendirme) değerlendirmelerini sağlayacak ortamlar hazırlamak.	0-15 yıl	42	64,6	17	26,2	6	9,2
	16 yıl ve üzeri	91	78,4	18	15,5	7	6
11- Geleneksel ölçme teknikleri dışında tamamlayıcı ölçme tekniklerine (performans sorusu, performans görevi, sözlü sunu, poster sunu gibi) yer vermek.	0-15 yıl	44	67,7	17	26,2	4	6,2
	16 yıl ve üzeri	106	89,8	11	9,3	1	0,8
12- Öğrencilerin akademik gelişimini izlemek üzere elde edilen bilgileri (sınav sonuçları, ödev raporları, vb) ve gözlemleri, öğrenci ve veli ile yapılan görüşmelerde paylaşmak.	0-15 yıl	51	78,5	8	12,3	6	9,2
	16 yıl ve üzeri	108	91,5	8	6,8	2	1,7

Çizelge 14'ün Devamı

Maddeler	Hizmet Süresi	Çok Yeterliyim				Yeterli Değilim	
		5 – 4		3		2 - 1	
		f	%	f	%	f	%
13- Öğretim süreci devam ederken ölçme sonuçlarına bağlı olarak öğretim yöntemimi gözden geçirmek	0-15 yıl	48	73,8	11	16,9	6	9,2
	16 yıl ve üzeri	107	92,2	6	5,2	3	2,6
14- Öğretim süreci devam ederken ölçme sonuçlarına bağlı olarak ölçme araç ve yaklaşımlarımı gözden geçirmek.	0-15 yıl	41	63,1	17	26,2	7	10,8
	16 yıl ve üzeri	99	85,3	14	12,1	3	2,6
15- Öğrenci performansını değerlendirirken yansız olmak için gereken tedbirleri almak (isimleri gizleme, yanıt anahtarı kullanma, vb.).	0-15 yıl	48	73,8	13	20	4	6,2
	16 yıl ve üzeri	103	87,3	10	8,5	4	3,4
17- Sınavların sonuçlarını sadece not vermek amacıyla değil, öğrencilerin eksiklerini tanıma ve telafi etmek amacıyla kullanmak.	0-15 yıl	57	87,7	4	6,2	4	6,2
	16 yıl ve üzeri	113	97,4	2	1,7	1	0,9

Çizelge 14 incelendiğinde, 16 yıl ve üzeri hizmet yılı olan öğretmenlerin öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirmeye ilişkin yeterlik algılarının, 15 yıl ve daha az hizmet süresine sahip öğretmenlere göre daha yüksek olduğu görülmektedir. Çizelge 14' e göre, araştırma grubundaki öğretmenlerin hizmet süresi arttığında öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme ile ilgili yeterlik göstergelerdeki yeterlik algıları da arttığı saptanmıştır.

Araştırma bulguları ile benzer sonuçlar içeren çeşitli çalışmalar bulunmaktadır. Güneş (2007) tarafından araştırmada da, sınıf öğretmenlerinin ölçme ve değerlendirme yeterliklerinde, 11-15 hizmet süresi olan öğretmenler ile 21 yıl ve üzeri hizmet süresine sahip olanların lehine yeterli olduklarını saptamıştır. Ayrıca Aydın (2001) tarafından yapılan, eğitim fakültesi mezunu olan ve olmayan öğretmenlerin ölçme ve değerlendirme yeterliklerini belirlemeye çalıştığı araştırmasında da hizmet yılı faktörünün

eğitim fakültesi mezunu olan ile olmayan öğretmenlerin yeterlik algıları arasında anlamlı bir şekilde fark olduğu saptamıştır.

4c. Sınıf öğretmenlerinin sınıf içi öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme ile ilgili *göstergelerdeki yeterlik algıları* bakımından *en son mezun oldukları eğitim kurumları türü* değişkenine göre manidar bir ilişki var mıdır?

Bu alt problemi yanıtlamak için, ilgili değişkenlere ilişkin Cramer V değerleri hesaplanmıştır. Yapılan istatistikler sonucu elde edilen bulgular çizelge 15' te özetlenmiştir.

Çizelge 15. Öğretmenlerin *En Son Mezun Oldukları Eğitim Kurumlarının Türü* İle Sınıf İçi Öğrenci Başarısını Ölçme ve Değerlendirme İle İlgili Göstergelerdeki *Yeterlik Algılarına* Ait Cramer V Değerleri

Madde No	Cramer V	p*	Madde No	Cramer V	p*
1	,161	,290	10	,133	,645
2	,182	,119	11	,102	,930
3	,162	,290	12	,113	,958
4	,151	,415	13	,147	,462
5	,151	,412	14	,149	,444
6	,221	,009	15	,159	,316
7	,158	,333	16	,209	,023
8	,208	,024	17	,079	,945
9	,137	,600			

*p<0.05 düzeyinde manidar

Çizelge 15 incelendiğinde, öğretmenlerin 6, 8 ve 16 numaralı maddelerde yer alan sınıf içi öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme ile ilgili göstergelerdeki yeterlik algılarının, en son mezun oldukları eğitim kurumlarına göre, gösterdiği ilişkiler bakımından manidar düzeyde farklılık saptanmıştır. İlişki bulunan maddeler için, örneklem grubunun frekans dağılımı çizelge 16' da verilmiştir.

Çizelge 16. Öğretmenlerin *En Son Mezun Oldukları Eğitim Kurumlarının Türü* İle Sınıf İçi Öğrenci Başarısını Ölçme ve Değerlendirme İle İlgili Göstergelerdeki *Yeterlik Algılarına* Ait Frekans ve Yüzde Değerleri (N=183)

Maddeler	Mezun Olunan Fakülte	Çok Yeterliyim				Yeterli Değilim	
		5 - 4		3	2 - 1		
		f	%	f	%	f	%
6- Dönem başında öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeylerini belirleyecek ölçme ve gözlem çalışmaları yapmak.	Eğitim Fakültesi	76	76,8	13	13,3	9	9,2
	Diğer Fakülteler	71	86,6	4	4,9	7	8,5
8- Sınavlarda kullanılan çoktan seçmeli sorular için madde analizi (madde güçlüğü ve madde ayırt ediciliği) yapmak.	Eğitim Fakültesi	46	46,5	33	33,3	20	20,2
	Diğer Fakülteler	55	67,9	21	25,9	5	6,2
16- Sınavlarda kullanılan soruların gizliliğini ve güvenliğini sağlamak.	Eğitim Fakültesi	87	89,7	7	7,2	3	3,1
	Diğer Fakülteler	79	95,2	2	2,4	2	2,4

Çizelge 16' ya göre, araştırma grubunda yer alan sınıf öğretmenlerinin eğitim fakültesinden mezun olanlar diğer fakültelerden mezun olanlara göre, sınıf içi öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme ile ilgili göstergelerdeki yeterlik algıları, oldukça yüksek olduğu görülmektedir.

Aydın (2001) tarafından yapılan çalışmada da, öğretmenlerin ölçme ve değerlendirme alanındaki yeterlik algılarında eğitim fakültesi mezunlarının lehine sonuçlar bulunmuştur. Bu bulgu, Aydın (2001)' in eğitim fakültesi mezunu olan ve olmayan sınıf öğretmenlerinin ölçme ve değerlendirme yeterliklerini belirleme amacıyla yapmış olduğu çalışma ile de tutarlık göstermektedir.

4d. Sınıf öğretmenlerinin sınıf içi öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme ile ilgili *göstergelerdeki yeterlik algıları* bakımından *sahip oldukları sınıf mevcutları* değişkenine göre manidar bir ilişki var mıdır?

Bu alt problemi yanıtlamak için, ilgili değişkenlere ilişkin Cramer V değerleri hesaplanmıştır. Yapılan istatistikler sonucu elde edilen bulgular çizelge 17' de özetlenmiştir.

Çizelge 17. Öğretmenlerin Sahip Oldukları Sınıf Mevcutlarının, Sınıf İçi Öğrenci Başarısını Ölçme ve Değerlendirme İle İlgili Göstergelerdeki Yeterlik Algılarına Ait Cramer V Değerleri

Madde No	Cramer V	p*	Madde No	Cramer V	p*
1	,326	,000	10	,163	,289
2	,269	,001	11	,277	,000
3	,328	,001	12	,310	,000
4	,183	,143	13	,329	,000
5	,353	,000	14	,379	,000
6	,327	,000	15	,316	,000
7	,215	,034	16	,328	,000
8	,221	,025	17	,338	,000
9	,316	,001			

*p<0.05 düzeyinde manidar.

Çizelge 17 incelendiğinde, öğretmenlerin 1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 16 ve 17 numaralı maddelerde yer alan sınıf içi öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme yeterlik göstergelerine ilişkin yeterlik algıları sahip oldukları sınıf mevcutlarına göre, gösterdiği ilişkiler bakımından manidar düzeyde farklılık saptanmıştır. Başka bir deyişle, 4. ve 10. madde dışındaki, ankette yer alan sınıf içi öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme ile ilgili yeterlik göstergelerinde öğretmenlerin yeterlik algıları, sahip oldukları sınıf mevcutlarına (10-20 öğrenci, 20-30 öğrenci, 31 öğrenci ve üzeri) göre manidar düzeyde değişmektedir. İlişki bulunan maddeler için, örneklem grubunun frekans dağılımı çizelge 18' de verilmiştir.

Çizelge18. Öğretmenlerin Sahip Oldukları Sınıf Mevcutlarına Göre Sınıf İçi Öğrenci Başarısını Ölçme ve Değerlendirme İle İlgili Göstergelerdeki Yeterlik Algılarına Ait Frekans ve Yüzde Değerleri (N=183)

Maddeler	Sınıf Mevcudu	Çok Yeterliyim		Yeterli Değilim			
		5 - 4		3		2 - 1	
		f	%	f	%	f	%
1- Sınavın/testin amacını belirlemek	10-20 öğrenci	9	56,5	2	12,5	5	31,5
	21-30 öğrenci	70	93,3	4	5,2	1	1,3
	31 öğrenci ve üzeri	82	90,1	7	7,7	2	2,2
2-Testin belirtke tablosunu/test planını hazırlamak.	10-20 öğrenci	5	31,3	3	25	7	43,8
	21-30 öğrenci	48	64	22	29,3	5	6,7
	31 öğrenci ve üzeri	62	69,7	20	22,5	7	7,9
3- Sorunun hangi düşünme becerisini ölçtüğünü bilmek.	10-20 öğrenci	8	50	2	12,5	6	37,5
	21-30 öğrenci	67	90,5	5	6,8	2	2,7
	31 öğrenci ve üzeri	75	84,3	11	12,4	3	3,4
5- Farklı soru türlerini bir arada kullanıldığı sınavlar yapmak. (Açık uçlu, çoktan seçmeli, kısa cevaplı, boşluk doldurma, vb)	10-20 öğrenci	7	43,8	5	31,3	4	25
	21-30 öğrenci	68	89,5	7	9,2	1	1,3
	31 öğrenci ve üzeri	82	90,1	7	7,8	1	1,1
6- Dönem başında öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeylerini belirleyecek ölçme ve gözlem çalışmaları yapmak.	10-20 öğrenci	7	43,8	2	12,5	7	43,8
	21-30 öğrenci	59	80,8	9	12,53	5	6,8
	31 öğrenci ve üzeri	81	89	6	6,6	4	4,4

Çizelge 18' in Devamı.

Maddeler	Sınıf Mevcudu	Çok Yeterliyim				Yeterli Değilim	
		5 – 4		3		2 – 1	
		f	%	f	%	f	%
7- Sınavların sonuçlarını bilgisayar ortamında betimsel istatistikler ve grafiklerle özetlemek.	10-20 öğrenci	2	12,5	5	31,3	9	56,3
	21-30 öğrenci	26	35,6	21	28,8	26	35,6
	31 öğrenci ve üzeri	44	48,4	29	31,9	18	19,8
8- Sınavlarda kullanılan çoktan seçmeli sorular için madde analizi (madde güçlüğü ve madde ayırt ediciliği) yapmak.	10-20 öğrenci	4	25	6	37,5	6	37,5
	21-30 öğrenci	40	54,1	27	36,5	7	9,5
	31 öğrenci ve üzeri	57	63,3	21	23,3	12	13,3
9- Ölçme sonuçlarına göre, öğrencilerde telafi edilmesi gereken kazanım ve becerileri saptamak.	10-20 öğrenci	10	62,5	2	12,5	4	25
	21-30 öğrenci	71	93,4	4	5,3	1	1,3
	31 öğrenci ve üzeri	82	92,1	7	7,9		
11- Geleneksel ölçme teknikleri dışında tamamlayıcı ölçme tekniklerine (performans sorusu, performans görevi, sözlü sunu, poster sunu gibi) yer vermek.	10-20 öğrenci	8	50	5	31,3	3	18,8
	21-30 öğrenci	68	89,5	7	9,2	1	1,3
	31 öğrenci ve üzeri	74	81,3	16	17,6	1	1,1
12- Öğrencilerin akademik gelişimini izlemek üzere elde edilen bilgileri (sınav sonuçları, ödev raporları, vb) ve gözlemleri, öğrenci ve veli ile yapılan görüşmelerde paylaşmak.	10-20 öğrenci	8	50	3	18,8	5	31,3
	21-30 öğrenci	70	92,1	5	6,6	1	1,3
	31 öğrenci ve üzeri	81	89	8	8,8	2	2,2

Çizelge 18' in Devamı.

Maddeler	Sınıf mevcudu	Çok Yeterliyim				Yeterli Değilim	
		5 - 4		3		2 - 1	
		f	%	f	%	f	%
13- Öğretim süreci devam ederken ölçme sonuçlarına bağlı olarak öğretim yöntemimi gözden geçirmek	10-20 öğrenci	7	43,8	4	25	5	31,3
	21-30 öğrenci	68	89,5	5	6,6	3	3,9
	31 öğrenci ve üzeri	80	89,9	8	9	1	1,1
14- Öğretim süreci devam ederken ölçme sonuçlarına bağlı olarak ölçme araç ve yaklaşımlarımı gözden geçirmek.	10-20 öğrenci	8	50	1	6,3	7	43,8
	21-30 öğrenci	61	81,3	12	16	2	2,7
	31 öğrenci ve üzeri	71	78,9	18	20	1	1,1
15- Öğrenci performansını değerlendirirken yansız olmak için gereken tedbirleri almak (isimleri gizleme, yanıt anahtarı kullanma, vb.).	10-20 öğrenci	10	62,5	2	12,5	4	25
	21-30 öğrenci	67	88,2	7	9,2	2	2,6
	31 öğrenci ve üzeri	74	82,2	14	15,6	2	2,2
16- Sınavlarda kullanılan soruların gizliliğini ve güvenliğini sağlamak.	10-20 öğrenci	10	62,5	2	12,5	4	25
	21-30 öğrenci	69	90,8	4	5,3	3	3,9
	31 öğrenci ve üzeri	79	89,8	9	10,2		
17- Sınavların sonuçlarını sadece not vermek amacıyla değil, öğrencilerin eksiklerini tanıma ve telafi etmek amacıyla kullanmak.	10-20 öğrenci	10	62,5	2	12,5	4	25
	21-30 öğrenci	73	96,1	2	2,61	1	1,3
	31 öğrenci ve üzeri	87	97,8	2	2,2		

Çizelge 18 incelendiğinde, öğretmenlerin sahip oldukları sınıf mevcutları arttıkça, öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirmeye ilgili göstergelerde kendilerini daha çok yeterli gördükleri görülmektedir. Özellikle

31 ve üzeri sınıf mevcuduna sahip öğretmenler, ölçme ve değerlendirme ile ilgili yeterlik göstergelerinde kendilerini “çok yeterli” olarak görmektedirler. Çizelge 18’ e göre, araştırma grubunda yer alan öğretmenler için, sınıf mevcudu düşük olanlar, öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme ile ilgili göstergelerde kendilerini, 31 ve üzeri sınıf mevcuduna sahip öğretmenlere göre daha az yeterli gördükleri görülmektedir.

BÖLÜM 6

SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu bölümde, araştırmanın bulguları doğrultusunda çıkarılan sonuçlar ve bu sonuçlara dayalı öneriler verilmiştir.

Araştırmada 2008-2009 eğitim-öğretim yılında Çanakkale ili merkez ilçesi ve diğer bazı ilçelerde 20 ilköğretim okulunda sınıf öğretmenliği yapan, toplam 183 öğretmenin sınıf içi öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme ile ilgili yeterlik göstergelerine verdikleri öncelik sıralaması, önem ve yeterlik algılarının incelenmesi amaçlanmıştır.

Sonuçlar

Araştırmadan elde edilen sonuçlar aşağıda verilmiştir.

1. Sınıf öğretmenleri, sınıf içi öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme yeterliklerindeki performans göstergelerini, en önemli gördükleri ilk 10 maddeyi sıralamalarında, en önemli olarak “ sınav/testin amacını belirlemek” maddesini seçmişlerdir.
2. Sınıf öğretmenlerinin çoğunluğu, sınıf içi öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme ile ilgili yeterlik göstergelerinin birçoğunu çok önemli olarak görmektedirler.
3. Öğretmenlerin sınıf içi öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme yeterlik göstergelerine verdikleri önem, hizmet yıllarına göre farklılaşmaktadır. Öğretmenlerin hizmet yılları arttıkça sınıf içi öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme yeterlik göstergelerine verdikleri önem dereceleri de artmaktadır.
4. Eğitim fakültesi mezunu sınıf öğretmenleri, diğer fakülte veya yüksek okullardan mezun olan sınıf öğretmenlerine göre, sınıf içi öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme ile ilgili yeterlik göstergelerini daha fazla önemsemektedirler.
5. Sınıf öğretmenlerinin sahip oldukları sınıf mevcudu azaldıkça, sınıf içi öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme ile

ilgili yeterliklere daha çok önemli bulmaktadırlar. Özellikle 10 – 20 sınıf mevcuduna sahip öğretmenlerin çoğunluğu, sınıf içi öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme ile ilgili yeterlik göstergelerine çok önemli bulmaktadırlar.

6. Sınıf öğretmenlerinin hizmet süreleri arttıkça, sınıf içi öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme ile ilgili yeterlik göstergelerinde kendilerini daha yeterli görmektedirler. Öğretmenlerin sahip oldukları deneyim ve tecrübenin de etkisi ile öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme ile ilgili yeterliklerde kendilerine daha fazla güvendikleri de anlaşılmaktadır.

7. Genel olarak eğitim fakültesi mezunu olan sınıf öğretmenleri, sınıf içi öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme ile ilgili yeterlik göstergelerinde, diğer fakülte veya yüksek okullardan mezun olan sınıf öğretmenlerine göre kendilerini daha yeterli görmektedirler. Yine de eğitim fakültesi mezunu olan sınıf öğretmenleri ile eğitim fakültesi mezunu olmayan sınıf öğretmenleri arasında kendilerini yeterli görmeleri açısından çok büyük farklılıklar yoktur.

8. Kalabalık sınıflara sahip sınıf öğretmenleri, sınıf içi öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme ile ilgili yeterlik göstergelerinde kendilerini, az öğrencisi olan sınıf öğretmenlere göre daha çok yeterli görmektedirler. Az sayıda öğrencisi olan sınıf öğretmenleri öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme ile ilgili yeterlik göstergelerini, kalabalık sınıflara sahip öğretmenlere göre daha önemli görmelerine rağmen, yeterlik olarak kendilerini daha düşük düzeyde görmektedirler.

Öneriler

Bu araştırmadan elde edilen bulgular çerçevesinde, öğretmenlerin sınıf içi öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme yeterliklerinin, diğer araştırmalar ve eğitimdeki uygulamalara yönelik aşağıdaki öneriler geliştirilmiştir.

Diğer araştırmalar için olan öneriler:

1. Sınıflama ve sıralama yargıları ile ölçekleme teknikleri kullanılarak, bu çalışmada geliştirilen yeterlik göstergelerinin ölçek değerleri belirlenebilir. Bu ölçek değerlerinin farklı gruplarda değişip değişmediği test edilebilir.

Eğitimdeki uygulamalar için öneriler:

1. Bu çalışmadan elde edilen öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme ile ilgili yeterlik göstergeleri eğitim fakültelerin programlarının hazırlanması aşamasında ölçme ve değerlendirme dersi içeriği için kaynak oluşturabilir.

2. Bu çalışmada belirlenen öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme ile ilgili yeterlik göstergelerinin objektif olarak değerlendirilmesinden sonra, sınıf öğretmenlerinin ihtiyaç duydukları konularda düzenlenecek hizmet içi eğitimlere rehberlik edebilir.

3. Bu çalışmada geliştirilen, sınıf öğretmenlerine yönelik öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme ile ilgili yeterlik göstergeleri, daha geniş ve farklı okul türündeki (devlet, özel, mesleki) öğretmenlere uygulanarak, öğretmenlerin sahip olmaları beklenen, ulusal düzeyde öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme standartları geliştirilebilir.

4. Öğretmenlerin öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme ile ilgili yeterlik göstergelerindeki yeterlik ve önem algıları ile

öğrencilerin başarıları arasındaki nasıl bir değişimin olduğu araştırılabilir.

5. Bu çalışmada ortaya konan öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme ile ilgili yeterlik göstergeleri kullanılarak, velilerin de öğrencilerin başarılarının değerlendirilmesi hakkında bilinçlendirilmeleri sağlanabilir.

6. Bu çalışmadan elde edilen göstergeler, öğretmen performansının belirlenmesi çalışmalarında MEB'e ve ilgi duyan araştırmacılara kaynak oluşturabilir.

KAYNAKLAR

- AED, 2007. *Primary Education Project: School-Based Assessment Standarts In Primary Education*. Academy for Educational Develpoment, Skopje.
- Akpınar, B., Turan, M., Tekataş, H. (2004). *Öğretmen Adayları Gözüyle Sınıf Öğretmenlerinin Yeterlikleri*. XIII. Ulusal Eğitim Bilimleri Kurultayı, 6-9 Temmuz, İnönü Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Malatya.
- Airasian, P. (1994). *Classroom Assessment*. Mcgraw-Hill, Inc.
- Aydın, Ali (2001). *Eğitim Fakültesi Mezunu Olan Ve Olmayan Öğretmenlerin Ölçme Ve Değerlendirme Yeterliliklerinin Karşılaştırılmasına Yönelik Bir Çalışma*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara
- Berberoğlu, G. (2006). *Sınıf İçi Ölçme Değerlendirme Teknikleri*. İstanbul : Morpa kültür yayınları LTD.
- Bircan, İsmail (2003). Eğitimde Yeni Yönelimler. *Eğitimde Yansımalar: VII Çağdaş eğitim Sistemlerinde Öğretmen Yetiştirme, Ulusal Sempozyumu*, 21-23 Mayıs, Cumhuriyet Üniversitesi
- CITO Türkiye (2007). *Öğrenci İzleme Sistemi 1. Konferans Bildirileri*. 7 Eylül, ODTU Kültür ve Kongre Merkezi, Ankara
- Craig, H.J., Kraft, J.R., Plesis, du J. (1998). Teacher Development Making an Impact. *November, ASAlD, Advancing Basic Education and Literacy Project. World Bank, Human Development Network, Effective Schools and Teachers*.
- Croninger G. Robert, Rice K. Jennifer, Rathbun, Amy ve Nishio, Masako (2007). Teacher Qualifications and Early Learning: Effects of Certification, Degree, and Experience on First-Grade Student

Achievement. *Economics of Education Review* (26) 312-324, Science Direct.

Çakan, M. (2004). Öğretmenlerin Ölçme-Değerlendirme Uygulamaları ve Yeterlik Düzeyleri: İlk ve Ortaöğretim. *Ankara Üniv. EBF. Dergisi, cilt 37(2)*,99-114

Demirtaşlı, Ç. N. (2007). *CİTO Türkiye Öğrenci İzleme Sistemi Sosyal Bilgiler Alanı*. CİTO-Türkiye 1. Konferans Bildirileri, 7 Eylül. ODTÜ, Ankara.

Demirtaşlı, Ç. N. ve Toraman, Ç. (2005). Öğrenci Merkezli Değerlendirme Yaklaşımları. *Eğitim Bilimleri ve Uygulama, Aralık cilt 4(8)*

EARGED, 2007. *Eğitimde İyi Örnekler Konferansı*. 5-6 Mayıs, Sabancı Üniversitesi, İstanbul

Eğitim Bilimleri Bakış Açısıyla Eğitim Fakülteleri ve Akreditasyon Çalıştayı. (2007). 1-3 Mart Ankara Üniversitesi Avrupa Toplulukları Araştırma ve Uygulama Merkezi (ATAUM), Ankara.

Erdemir, A. Zeynel (2007). *İlköğretim ikinci Kademe Öğretmenlerinin Ölçme ve Değerlendirme Tekniklerini Etkin Kullanabilme Yeterliklerinin Araştırılması (Kahramanmaraş Örneği)*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Kahramanmaraş Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, Kahramanmaraş.

Erişen, Y. (2003). Toplam Kalite Sistemini Oluşturmada Temel Aşama: Standartların Belirlenmesi. *Gazi Üniv. Türk Eğitim Bilimleri Dergisi, 1(3)*, Ankara.

Ertürk, S. (1972). *Eğitimde Program Geliştirme*. Ankara: Hacettepe Üniv. Basımevi, Ankara

- Gelbal, S. Ve Kellecioğlu, H. (2007). Öğretmenlerin Ölçme Ve Değerlendirme Yöntemleri Hakkındaki Yeterlik Algıları Ve Karşılaştıkları Sorunlar. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi (H. U. Journal of Education)* 33: 135-145
- Gökçe, Erten (2003). *Gelişmiş Ülkelerde Sınıf Öğretmeni Yetiştirme Uygulamaları*. Eğitimde Yansımalar: VII Çağdaş Eğitim Sistemlerinde Öğretmen Yetiştirme, 21-23 Mayıs, Cumhuriyet Üniversitesi.
- Gullickson, R.A. (2001). Teacher Perspectives of Their Instructional Use of Tests. *Journal of Educational Research*, March/April 1984 Vol. 77 (4)
- Güneş, A. (2007). *Sınıf Öğretmenlerinin Kendi Algılarına Göre Ölçme ve Değerlendirme Yeterlikleri*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İlköğretim Anabilim Dalı, Sınıf Öğretmenliği Bilim Dalı, İstanbul
- Güven, S. (2002). Sınıf Öğretmenlerinin Ölçme ve Değerlendirmede Kullandıkları Yöntem ve Tekniklerin Belirlenmesi, *Çağdaş Eğitim*, 27(286), 16-24.
- Haladyna, T. M. (1997). *Writing Test Items to Evaluate Higher Order Thinking*. Allyn and Bacon, Boston.
- QCA, *Qualification and Curriculum Authority Korea: Assessment Arrangements*. <http://www.qca.org.uk/default.aspx> Erişim tarihi: 01.02.2008
- Kan, A. (2004). *Öğretmen Portfolyoları*. Çukurova Üniv. Eğitim Fak. 2(27);42-45
- Karacaoğlu, C.Ö. (2008). Öğretmenlerin Yeterlik Algıları. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Dergisi*. Haziran 2008. Cilt:V(1), 70- 97.

- Kaplan, S. (2007). *Sınıf Öğretmenlerinin Ölçme ve Değerlendirme İlkelerinin Önem ve Uygulama Düzeylerine İlişkin Görüşleri*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara
- Kavcar, Cahit (2003). *Alan Öğretmen Yetiştirme. Eğitimde Yansımalar: VII Çağdaş Eğitim Sistemlerinde Öğretmen Yetiştirme, 21-23 Mayıs, Cumhuriyet Üniversitesi.*
- Kubiszyn, T., ve Borich, G. (2003). *Educational Testin and Measurement: Classroom Application and Practise*. Seventh Edition, Wiley-Josey Based Education, USA.
- Kutluca, T., Birgin, O. Ve Çatlıoğlu, H. (2007). Öğretimde Planlama ve Değerlendirme Dersi Uygulama Etkinliklerinin Öğretmen Adaylarına Sağladığı Faydalar. *Uludağ Üniv. Eğitim Fakültesi Dergisi, 20(1)*
- MEB, 2006. *Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlilikleri*. Öğretmen Yetiştirme ve Eğitimi Genel Müdürlüğü, Ankara.
- MEB, 2007. *Okul Temelli Mesleki Gelişim*. Öğretmen Yetiştirme ve Eğitimi Genel Müdürlüğü, Ankara.
- MEB, 2008. *Öğretmen Yeterlilikleri: Öğretmenlik Mesleği Genel ve Özel Alan Yeterlilikleri*. Devlet Kitapları Müdürlüğü, Ankara.
- Ministry of Education, Singapore. *Singapore Examinations and Assessment Board*. Web: www.seab.gov.sg 02.0.04.2008 tarihinde alınmıştır.
- National Board of Education Eurydice Finland, 2008 kaynak: http://www.see-educoop.net/education_in/pdf/eurypres-fin-misc-t05.pdf 15.05.2008 tarihinde alınmıştır.

- O'Sullivan, R. Ve Johnson, R. L. (1993). *Using Performance Assessments To Measure Teachers' Competence In Classroom Assessment*. Paper Presented At The Annual Meeting Of The American Educational Research Association, Atlanta, Georgia
- Onural, ,H. (2006). Öğretmen Adaylarının İdeal Öğretmen Niteliklerine İlişkin Görüşleri. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 327 (s.29-35).
- Özdamar, K.(2004). *Paket Programlar ile İstatistiksel Veri Analizi, (Çok Değişkenli Analizler)*. Eskişehir, Kaan Kitabevi
- PISA (2006). *Ulusal Öğrenci Değerlendirme Programı*. MEB-EARGED, Ankara.
- Ribas, W. (2005). *Teacher Evaluation That Works*. Riabs Publication, Second Edition.
- Sabancı, A. ve Şahin, A. (2006). Farklı Branşlarda atanmış İlköğretim Okulu Sınıf Öğretmenlerinin Yeterlik Düzeyleri. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi, Güz, 48, 531-556*
- Senemoğlu, N. (2001). *Öğrenci Görüşlerine Göre Öğretmen Yeterlilikleri*. Eğitimde Yansımalar: VI.2000 Yılında Türk Milli Eğitim Örgütü ve Yönetimi Öğretmen Hüseyin Hüsni TEKIŞIK, Eğitim Araştırma Geliştirme Vakfı, Ankara, 11-13 Ocak 2001
- Seferoğlu, S. (2001). Sınıf Öğretmenlerinin Mesleki Gelişim Uygulamaları ile İlgili Görüşleri. *Hacettepe Üniv. Eğitim Fakültesi*, 20, 117-125.
- Stronge, H. J. (2007). *Qualities of Effective Teachers*. 2nd Edition. Publisher: Association for Supervision and Curriculum Development (ASCD)
- Sünbül, A.M. ve Arslan C. (2007). Öğretmenlerin Yeterlilikleri. *Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 1, (2007)

- Tekin, H. (2004). *Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme*. Yargı Yayın Evi, Ankara.
- TIMSS (2003). *Üçüncü Uluslar arası Matematik ve fen Bilgisi Çalışması Ulusal Rapor*. MEB - EARGED, Ankara.
- Thomson, C. (2003). Öğretmenlik Standartları Ulusal Çerçevesi. (Çev.: MEB-Proje ve Koordinasyon Merkezi Başkanlığı). Web: www.meb.gov.tr 20.20.2008 tarihinde alınmıştır.
- Tuncer, Ç. (2007). CITO Türkiye Öğrenci İzleme Sistemi (ÖİS). *CİTO Türkiye 1. Konferans Bildirileri, ODTU- Ankara*.
- Turgut, F. (1995). *Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme Metotları*. Yargıcı matbaası, Ankara.
- Uçar, A. (2002). İstanbul İlköğretim Okullarındaki Öğretmenlerin Performansın Değerlendirmesinin İncelenmesi. *Çağdaş Eğitim Dergisi, Eylül 290(s.29-35)*.
- Ulutaş, S. (2003). *Genel liselerdeki öğretmenlerin Ölçme ve Değerlendirme Alanındaki Yeterlikleri ile Ölçme ve Değerlendirme İlkelerini Uygulama Düzeylerinin Araştırılması*. Yayınlamamış Yüksek lisans tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- YÖK, 2008. Öğretmen Eğitiminde Akreditasyon: İngiltere ve A.B.D. Örnekleri. *Yüksek Öğretim Kurulu Başkanlığı* http://www.yok.gov.tr/egitim/ogretmen/ogretmen_egitiminde_kalite.htm 26.03.2008 tarihinde alınmıştır.
- Wise, L. Steven, Lukin, E. L., Roos, L. L. (1991). Teacher Beliefs About Training in Testing and Measurement. *Journal of Teacher Education, Vol. 42, No. 1, 37-42*

EKLER

Ek1. Öğrenmeyi, Gelişimi İzleme Ve Değerlendirme Ana Boyutuna Ait Genel Yeterlikler Ve Performans Göstergeleri

1 Ölçme ve Değerlendirme Yöntem ve Tekniklerini Belirleme: Öğretmen, öğrenci kazanımlarını değerlendirmeye uygun ölçme stratejilerine ve araçlarına karar vererek, ölçme ve değerlendirme planını hazırlayabilmelidir.

- a. Hangi amaçla ölçme ve değerlendirme yapacağına karar verir.
- b. Amaca uygun ölçme araçlarını kullanır.
- c. Ölçme araçlarını çeşitlendirir.
- d. Çok yönlü değerlendirme için yeni ölçme araçlarını belirler.
- e. Ölçme ve değerlendirmeye yönelik plan yapar.

2 Değişik Ölçme ve Tekniklerini Kullanarak Öğrencinin Öğrenmelerini Ölçme: öğretmen, öğrencilerin belirlenen öğretim hedeflerine ulaşma düzeylerini ölçebilecek en uygun ölçme yöntem ve stratejilerini uygulayabilmeli, öğrencilerin gelişim ve öğrenmelerini düzenli olarak izleyebilmelidir.

- a. Ölçme aracını geliştirir.
- b. Ölçme aracını geçerlik ve güvenilirliği test eder.
- c. Ölçme aracı uygular.
- d. Öğrencinin çalışmalarını kontrol eder (proje, ödev, vb.)
- e. Bireysel ölçme ve değerlendirme etkinlikleri düzenler ve bu etkinliklere öğrencileri dahil edecek stratejiler kullanır.

f. Öğrenenlerin performans ve gelişim düzeylerini düzenli olarak ölçer.

3 Verileri Analiz Ederek Yorumlama, Öğrencinin Gelişimi ve Öğrenmesi Hakkında Geri Bildirim Sağlama: öğretmen, ölçme sonuçlarını uygun teknikler kullanarak yorumlayabilmeli, öğrencilerin güçlü ve zayıf yönlerini belirleyerek geri bildirim sağlamalı ve gerekli önlemleri alabilmelidir.

- a. Veri analizinde uygun istatistik tekniği seçer ve uygular.
- b. Bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanarak verileri analiz eder.
- c. Ölçme sonuçlarını tablo, grafik türü görsel biçimlere dönüştürür.
- d. Ölçme sonuçlarını yorumlar ve öğrenciye geri bildirim sağlar.
- e. Ölçme sonuçları hakkındaki öğrenci tepkilerine önem verir.

4 Öğrenci başarılarını ve olumlu davranışlarını ödüllendirir.

- a. Olumsuz davranışlar için yapıcı yönlendirmeler yapar.
- b. Bilgi ve iletişim teknolojilerini de kullanarak değerlendirme sonuçlarını veliler, okul yönetimi ve diğer eğitimciler ile paylaşır.

5 Sonuçlara Göre Öğretme-Öğrenme sürecini Gözden Geçirme: öğretmen, ölçme ve değerlendirme sonuçlarına göre öğretme-öğrenme sürecini gözden geçirmeli ve gerekli gördüğü düzenlenmeleri yapabilmelidir.

- a. Hedefleri yeniden gözden geçirir.
- b. Öğrenme ortamını yeniden gözden geçirir.
- c. Ölçme araçlarını yeniden gözden geçirir.
- d. Öğretim stratejilerini, yaklaşım, yöntem ve tekniklerini yeniden gözden geçirir.
- e. Gerekğinde alternatif materyal, strateji ve etkinlikler geliştirir.

Ek2. Panel Değerlendirme Formu

Değerli Öğretim Üyeleri,

Öğrencim ile birlikte yürütmüş olduğumuz yüksek lisans tez çalışması kapsamında, sınıf öğretmenlerinin öğrencinin başarısını ölçme ve değerlendirmeye ilişkin standartları tanımlamayı amaçlıyoruz.

Bu çalışmanın amacı, hâlihazırda MEB'in hazırlamış olduğu, öğretmen yeterliklerine ilişkin öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme boyutundaki performans göstergelerinin eksiklikleri belirlemek ve bu eksiklikleri giderecek daha nitelikli bir standartlar takımı oluşturmaktır. Bu bağlamda alan uzmanı olarak sizin de görüşlerinize ihtiyaç duyulmuştur.

Size vermiş olduğumuz bu formda iki bölüm bulunmaktadır. Birinci bölümde, geliştirmeye çalıştığımız sınıf öğretmenlerinin öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme kapsamında sahip olması beklenen yeterlikler bulunmaktadır. Bu bölümde sınıf öğretmenlerinden beklenebilecek yeterlikleri A sütununda, beklenmesi düşünülmeyen yeterlikleri de B sütununda işaretlemeniz yeterlidir.

İkinci bölümde ise, MEB tarafından geliştirilen, sınıf öğretmenlerinin öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme kapsamında sahip olması beklenen performans göstergeleri bulunmaktadır. Bu bölümde sınıf öğretmenlerinden beklenebilecek yeterlikleri A sütununda, beklenmesi düşünülmeyenler ise B sütununa işaretlemeniz yeterlidir.

Çalışmamıza vermiş olduğunuz katkılardan dolayı teşekkür ederiz.

Nükhet DEMİRTAŞLI

Eğitim Bilimleri Fakültesi

Ankara Üniversitesi

Bölüm I.

Maddeler	A Öğretmenden beklenebilecek bir YETERLİKTİR	B Öğretmenden beklenebilecek bir yeterlik DEĞİLDİR
1- Hazırlayacağı testin/sınavın amacını belirler.		
2-Sınavda/testte yoklayacağı kazanım ve becerileri tanımlar.		
3-Hazırlayacağı testin/sınavın belirtke tablosunu /test planını hazırlar.		
4- Yazacağı sorunun hangi düşünme becerisini ölçtüğünü bilir.		
5- Test planına göre üst düzey düşünme becerilerini ölçebilecek soru yazar		
6- Farklı soru türlerini bir arada kullandığı sınavlar yapar. (Açık uçlu, çoktan seçmeli, kısa cevaplı, boşluk doldurma, vb.)		
7- Amaca uygun ölçme aracını seçer.		
8- Uyguladığı sınavların sonuçlarını betimsel istatistikler ve grafiklerle özetler.		
9- Uyguladığı sınavların sonuçlarını istatistikler ve grafiklerle özetleyecek kadar bilgisayar okuryazarıdır.		
10- Sınav sonuçlarına ait istatistikleri ve grafikleri öğrenci grubunun başarısını özetlemek üzere yorumlar.		
11- Sınavında kullandığı çoktan seçmeli sorular için madde analizi (madde gücü, madde ayırt ediciliği ve cevapların seçeneklere dağılımı) yapar.		
12- Madde analizinden çıkan sonuçlara göre elenecek ve düzeltilerek geliştirilebilecek sorulara karar verir.		
13- Dönem başında öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeylerini belirleyecek ölçme ve gözlem çalışmaları yapar.		

Maddeler	A Öğretmenden beklenebilecek bir YETERLİKTİR	B Öğretmenden beklenebilecek bir yeterlik DEĞİLDİR
14- Dönem başında öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeylerini, uygun ölçme aracı kullanarak saptar.		
15- Sınavlarının geçerlik ve güvenilirliğini arttırıcı önlemleri alır.		
16- Ölçme sonuçlarına göre öğrencilerde geliştireceği ve tamamlayacağı kazanım ve becerileri belirler.		
17- Öğrencilerin birbirlerini değerlendirmelerine olanak sağlayacak akran değerlendirme formları kullanır.		
18- Geleneksel ölçme teknikleri dışında tamamlayıcı ölçme tekniklerine (performans sorusu, performans görevi, sözlü sunu, poster sunu gibi) de yer verir.		
19- Öğrencilerin yapmış oldukları çalışmaları (proje, ödev, çalışma kitabındaki etkinlikler vb.) belli aralıklarla kontrol eder.		
20- Performans görevlerinin okulda yürütülmesini ve tamamlanmasını sağlar.		
21- Öğrencin akademik gelişimi ile ilgili bilgi ve gözlemlerini öğrenci ve veli ile yaptığı görüşmelerinde paylaşır.		
22- Öğretim süreci devam ederken ölçme sonuçlarına bağlı olarak öğretim yöntemini gözden geçirir.		
23- Öğrencilere kendi performanslarını değerlendirme (öz değerlendirme) olanağı tanır.		
24- Öğretim süreci devam ederken ölçme sonuçlarına bağlı olarak ölçme araç ve yaklaşımlarını gözden geçirir.		

Maddeler	A Öğretmenden beklenebilecek bir YETERLİKTİR	B Öğretmenden beklenebilecek bir yeterlik DEĞİLDİR
25- Sınavların sonuçlarını sadece not vermek amacıyla değil, öğrencilerin eksiklerini tanıma ve telafi etmek amacıyla kullanır.		
26- Öğrenci performansını değerlendirirken yansız olmak için gereken tedbirleri alır (isimleri gizleme, yanıt anahtarı kullanma, vb.).		
27- Öğrenme güçlüğü çeken veya dilden kaynaklı sorunları olan öğrencileri değerlendirirken durumlarını gözeterek planlama yapar.		
28- Sınavlarda kullandığı sorularının gizliliğini ve güvenliğini sağlar.		
29- Sınav ve diğer ölçme araçlarının sonuçlarını öğretim devam ederken öğrencinin akademik gelişimini desteklemek üzere kullanacağını bilir.		
30-Sınav sonuçlarını, öğrencinin gelişimini destekleyecek bilgiler olarak öğrenci ve veli ile paylaşır.		

Bölüm II. MEB Öğrenmeyi, Gelişimi İzleme Ve Değerlendirme Ana Boyutuna Ait Genel Yeterlikler Ve Performans Göstergeleri

Madde No	Maddeler	A Öğretmen den beklenebi cek bir YETERLİ KTİR	B Öğretmen den beklenebi lecek bir yeterlik DEĞİLDİR
1	Hangi amaçla ölçme ve değerlendirme yapacağına karar verir		
2	Amaca uygun ölçme araçlarını kullanır. (C1.10)*		
3	Ölçme araçlarını çeşitlendirir (B2.4,C5.7)*		
4	Çok yönlü değerlendirme için yeni ölçme araçlarını belirler (Portfolyo, kavram haritaları, gezi, gözlem, görüşme, vb.)		
5	Ölçme ve değerlendirmeye yönelik plan yapar (C1.9)*		
6	Ölçme aracını geliştirir.		
7	Ölçme aracını geçerlik ve güvenilirliği test eder		
8	Ölçme aracı uygular		
9	Öğrencinin çalışmalarını kontrol eder (proje, ödev, vb.) (B1.3)*		
10	Bireysel ölçme ve değerlendirme etkinlikleri düzenler ve bu etkinliklere öğrencileri dahil edecek stratejiler kullanır (B2.4)*		
11	Öğrenenlerin performans ve gelişim düzeylerini düzenli olarak ölçer		
12	Veri analizinde uygun istatistik tekniği seçer ve uygular		
13	Bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanarak verileri analiz eder		
14	Ölçme sonuçlarını tablo, grafik türü görsel biçimlere dönüştürür		
15	Ölçme sonuçlarını yorumlar ve öğrenciye geri bildirim sağlar (A2.5, B4.1, C7.1)*		
16	Ölçme sonuçları hakkındaki öğrenci tepkilerine önem verir (A2.9)*		
17	Öğrenci başarılarını ve olumlu davranışlarını ödüllendirir (C7.1)*		
18	Olumsuz davranışlar için yapıcı yönlendirmeler yapar (B4.5, E5.2)*		
19	Bilgi ve iletişim teknolojilerini de kullanarak değerlendirme sonuçlarını veliler, okul yönetimi ve diğer eğitimciler ile paylaşır.		
20			
21	Hedefleri yeniden gözden geçirir (A2.4)*		
22	Öğrenme ortamını yeniden gözden geçirir.		
23	Ölçme araçlarını yeniden gözden geçirir.		
24	Öğretim stratejilerini, yaklaşım, yöntem ve tekniklerini yeniden gözden geçirir.		
25	Gerektiğinde alternatif materyal, strateji ve etkinlikler geliştirir (A1.1, A2.4, C1.1, C5.1, C5.4)*		

*İlişkili olduğu diğer maddeler

A1.1: Planında ve uygulamalarında öğrencilerin gereksinimlerine yanıt verecek farklı etkinlikler sunar.

A2.4: Öğrenmeyi engelleyen etmenleri analiz ederek öğrencilerin

ihtiyaçlarına yönelik düzenlemeler yapar.

A2.5:ğrenme ve başarmanın çeşitli yolları olduğu konusunda öğrencileri bilgilendirir

A2.9:ğrencilerin başarılarını ne çıkarır ve destekler

B1.3: Öğrencilerin gelişim düzeyi, öğrenme biçimi, ilgi ve gereksinimlerine uygun dev ve sorumluluklar verir

B2.4: Öğrencinin ilgi ve ihtiyaçları doğrultusunda değerlendirme yöntemlerini geliştirir

B4.1: Öğrencinin gelişim özellikleri ile ilgili elde ettiği bulguları onlarla paylaşır

B4.5: Öğrencinin kişisel gelişimini ailesiyle paylaşır

C1.1: Ders planını öğrenciyi merkeze alarak hazırlar

C1.9: Ders planında bilgi ve iletişim teknolojilerinin nasıl kullanılacağına yer verir

C1.10: Ders planında izleme ve değerlendirme etkinliklerine yer verir

C5.1: Farklı ihtiyaçları dikkate alarak öğrenme etkinlikleri düzenler

C5.4: Yöntemlerini belirlerken bireysel farklılıkları dikkate alır

C5.7: Bireysel farklılıkları dikkate alarak lme ve değerlendirme yaklaşımlarını çeşitlendirir

C7.1:ğrencilerine yapıcı, açıklayıcı ve geliştirici geri bildirimler verir

E5.2: Öğrencinin gelişimi ile ilgili olarak ailelerle sürekli bilgi alışverişinde bulunmak üzere yazılı/sözlü iletişim kurar

Ek3. Kişisel Bilgi Formu

Bu bölümdeki sorular, hakkınızda bazı kişisel bilgileri elde etmeye yönelik olarak hazırlanmıştır.

1. Cinsiyetiniz:

() Kadın () Erkek

Öğretmenlik Mesleğindeki Hizmet Süreniz(Belirtiniz) :

2. Derse Girdiğiniz Sınıflardaki Yaklaşık Öğrenci Sayısı :

() 10-20 () 21-30 () 31-40 () 41- 50 () 51 ve üstü

3. Eğitim Durumunuz;

() Öğretmen Enstitüsü () Eğitim Fakültesi () Yüksek Lisans ()
Doktora

() Diğer (Belirtiniz:

.....
.....)

Ek4. Öğrenci Başarısını Ölçme ve Değerlendirme İle İlgili Yeterlik Göstergeleri Anketi

Değerli Öğretmenler,

Bu ankette öğrenci başarısını izleme ve değerlendirme ile ilgili bir dizi ifade verilmiştir. **Sizden beklenen, her bir ifadeye verilen durumu ne denli önemli bulduğunuzu seçeneklerden birini işaretleyerek belirtmenizdir.** Samimi düşüncelerinizi iletmeniz önemlidir. İsim belirtmenize gerek yoktur. Verdiğiniz tepkiler sadece bu çalışma için kullanılacaktır. Çalışmamıza vermiş olduğunuz destek ve gösterdiğiniz işbirliği için teşekkür ederiz.

Arş. Gör. Durmuş ÖZBAŞI

Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Fakültesi

E-mail: dozbasi@comu.edu.tr

	Çok Önemli					Önemli Değil
	5	4	3	2	1	
Öğrenci Başarısını İzleme ve Değerlendirme ile İlgili İfadeler						
1- Sınavın/testin amacını belirlemek						
2-Testin belirtke tablosunu/test planını hazırlamak.						
3- Sorunun hangi düşünme becerisini ölçtüğünü bilmek.						
4- Test planına göre üst düzey düşünme becerilerini ölçebilecek soru yazmak						
5- Farklı soru türlerini bir arada kullandığı sınavlar yapmak. (Açık uçlu, çoktan seçmeli, kısa cevaplı, boşluk doldurma, vb)						
6- Dönem başında öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeylerini belirleyecek ölçme ve gözlem çalışmaları yapmak.						
7- Sınavların sonuçlarını bilgisayar ortamında betimsel istatistikler ve grafiklerle özetlemek.						
8- Sınavlarda kullanılan çoktan seçmeli sorular için madde analizi (madde gücü ve madde ayırt ediciliği) yapmak.						
9- Ölçme sonuçlarına göre, öğrencilerde telafi edilmesi gereken kazanım ve becerileri saptamak.						
10- Öğrencilere kendi performanslarını (öz değerlendirme) ve akranlarının performanslarını (akran değerlendirme) değerlendirmelerini sağlayacak ortamlar hazırlamak.						
11- Geleneksel ölçme teknikleri dışında tamamlayıcı ölçme tekniklerine (performans sorusu, performans görevi, sözlü sunu, poster sunu gibi) yer vermek.						

	Çok Önemli					Önemli Değil
	5	4	3	2	1	
Öğrenci Başarısını İzleme ve Değerlendirme ile İlgili İfadeler						
12- Öğrencilerin akademik gelişimini izlemek üzere elde edilen bilgileri (sınav sonuçları, ödev raporları, vb) ve gözlemleri, öğrenci ve veli ile yapılan görüşmelerde paylaşmak.						
13- Öğretim süreci devam ederken ölçme sonuçlarına bağlı olarak öğretim yöntemini gözden geçirmek.						
14- Öğretim süreci devam ederken ölçme sonuçlarına bağlı olarak ölçme araç ve yaklaşımlarını gözden geçirmek.						
15- Öğrenci performansını değerlendirirken yansız olmak için gereken tedbirleri almak (isimleri gizleme, yanıt anahtarını kullanma, vb.).						
16- Sınavlarda kullanılan soruların gizliliğini ve güvenliğini sağlamak.						
17- Sınavların sonuçlarını sadece not vermek amacıyla değil, öğrencilerin eksiklerini tanıma ve telafi etmek amacıyla kullanmak.						

Bölüm II.

Bu bölümde de yukarıda değerlendirdiğiniz ifadeler yer almaktadır. **Sizden beklenen, öğrenci başarısını izleme ve değerlendirme süreci ile ilgili bu etkinliklerde kendinizi ne denli yeterli gördüğünüzü, seçeneklerden birini işaretleyerek belirtmenizdir.** Yardımınız ve işbirliğiniz için teşekkür ederiz.

	Çok Yeterliyim				Hiç Yeterli Değilim
	5	4	2	1	
Öğrenci Başarısını İzleme ve Değerlendirme ile İlgili İfadeler					
1- Sınavın/testin amacını belirlemek					
2-Testin belirtke tablosunu/test planını hazırlamak.					
3- Sorunun hangi düşünme becerisini ölçtüğünü bilmek.					
4- Test planına göre üst düzey düşünme becerilerini ölçebilecek soru yazmak					
5- Farklı soru türlerini bir arada kullanıldığı sınavlar yapmak. (Açık uçlu, çoktan seçmeli, kısa cevaplı, boşluk doldurma, vb)					
6- Dönem başında öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeylerini belirleyecek ölçme ve gözlem çalışmaları yapmak.					
7- Sınavların sonuçlarını bilgisayar ortamında betimsel istatistikler ve grafiklerle özetlemek.					
8- Sınavlarda kullanılan çoktan seçmeli sorular için madde analizi (madde gücü ve madde ayırt ediciliği) yapmak.					

9- Ölçme sonuçlarına göre, öğrencilerde telafi edilmesi gereken kazanım ve becerileri saptamak.					
	Yeterliyim				Değilim
Öğrenci Başarısını İzleme ve Değerlendirme ile İlgili İfadeler	5	4	2	1	
10- Öğrencilere kendi performanslarını (öz değerlendirme) ve akranlarının performanslarını (akran değerlendirme) değerlendirmelerini sağlayacak ortamlar hazırlamak.					
11- Geleneksel ölçme teknikleri dışında tamamlayıcı ölçme tekniklerine (performans sorusu, performans görevi, sözlü sunu, poster sunu gibi) yer vermek.					
12- Öğrencilerin akademik gelişimini izlemek üzere elde edilen bilgileri (sınav sonuçları, ödev raporları, vb) ve gözlemleri, öğrenci ve veli ile yapılan görüşmelerde paylaşmak.					
13- Öğretim süreci devam ederken ölçme sonuçlarına bağlı olarak öğretim yöntemimi gözden geçirmek.					
14- Öğretim süreci devam ederken ölçme sonuçlarına bağlı olarak ölçme araç ve yaklaşımlarımı gözden geçirmek.					
15- Öğrenci performansını değerlendirirken yansız olmak için gereken tedbirleri almak (isimleri gizleme, yanıt anahtarı kullanma, vb.).					
16- Sınavlarda kullanılan soruların gizliliğini ve güvenliğini sağlamak.					
17- Sınavların sonuçlarını sadece not vermek amacıyla değil, öğrencilerin eksiklerini tanıma ve telafi etmek amacıyla kullanmak.					

Ek5. Öğretmenlerin Öğrenci Başarısını Ölçme Ve Değerlendirme İle İlgili Yeterlik Göstergelerini İlk 10 Maddeyi Sıralamalarına Ait Frekans Ve Yüzde Dağılımları

Maddeler	Önem Sıraları																			
	1		2		3		4		5		6		7		8		9		10	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
mad1	42	58,3	8	11,1	4	5,6	1	1,4	4	5,6	1	1,4	1	1,4	4	5,6	4	5,6	3	4,2
mad2	5	12,5	10	25	3	7,5	6	15	3	3,5	1	2,5	2	5	2	5	5	12,5	3	7,5
mad3	3	6,4	9	19,1	10	21,3	5	10,6	5	10,6	5	10,6	1	2,1	4	8,5	1	2,1	4	8,5
mad4	--	--	6	19,4	4	12,9	5	16,1	3	3,4	4	12,9	--	--	3	9,7	2	6,5	4	12,9
mad5	6	10,5	16	28,1	12	21,1	8	14	5	8,8	1	1,8	5	8,8	2	3,5	2	3,5		
mad6	12	21,8	5	9,1	11	20	7	12,7	4	7,3	1	1,8	3	5,5	3	5,5	5	9,1	4	7,3
mad7			2	5	3	7,5	1	2,5	6	15	1	2,5	3	7,5	8	20	8	20	8	20
mad8	1	2,4	4	9,5	6	14,3	9	21,4	3	7,1	6	14,3	4	9,5	2	4,8	2	4,8	5	11,9
mad9	3	4,8	7	11,3	12	19,4	5	8,1	11	17,7	10	16,1	7	11,3	4	6,5	3	4,8		
mad10	2	3,7	1	1,9	7	13	10	18,5	5	9,3	8	14,8	9	16,7	3	5,6	3	5,6	6	6,8
mad11	1	1,7	2	3,4	3	5,1	9	15,3	11	18,6	6	10,2	10	16,9	10	16,9	5	8,5	2	3,4
mad12	3	5,3	5	8,8	2	3,5	5	8,8	5	8,8	9	15,8	8	14	10	17,5	3	5,3	7	12,3
mad13	1	2,6	2	5,1	1	2,6	6	15,4	4	10,3	5	12,8	4	10,3	9	23,1	4	10,3	3	7,1
mad14	2	5,9					3	8,8	7	20,6	3	8,8	6	17,6	2	5,9	6	17,6	5	14,7
mad15			4	8,5	1	2,1			7	14,9	7	14,9	7	14,9	8	17	5	10,6	8	17
mad16					5	15,6	1	3,1	1	3,1	3	9,4	6	18,8	2	6,3	8	25	6	18,8
mad17	9	14,1	4	6,3	2	3,1	3	4,7	5	7,8	12	18,8	6	9,4	6	9,4	10	15,6	7	10,9

Ek6. Araştırma İzin Belgesi

T.C.
ÇANAKKALE VALİLİĞİ
İl Milli Eğitim Müdürlüğü

SAYI : B.08.4.MEM.4.17.00.07-311-
KONU : Anket Uygulaması

17.03.2009. 04498

VALİLİK MAKAMINA

İLGİ: Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğünün 04/03/2009 tarih ve 1078 sayılı yazısı

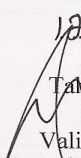
Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Psikolojik Hizmetler Anabilim Dalı Ölçme ve Değerlendirme Bilim Dalı, Yüksek Lisans Öğrencisi Durmuş ÖZBAŞI tarafından, 30.03.2009-30.04.2009 tarihleri arasında "Sınıf Öğretmenleri İçin Öğrenci Gelişimini İzleme ve Değerlendirme Standartları Geliştirilmesi" konulu çalışması kapsamında, İlimiz Merkezinde görevli sınıf öğretmenlerine eğitim-öğretimi aksatmayacak şekilde, Anket Uygulanması yapılması ilgi yazısıyla teklif edilmekte olup; Müdürlüğümüz Anket-Araştırma İnceleme Komisyonunca incelenerek uygun görülmüştür.

Makamlarınızca da uygun görüldüğü takdirde; Olurlarınızı Arz ve Teklif ederim

Vefa BARDAKCI
Milli Eğitim Müdürü

OLUR

17/03/2009

Tahir DEMİR
Vali a.
Vali Yardımcısı

EGİTİM
%100
DESTEK

ÜCRETSİZ
144 0 632
DANIŞMA HATTI
<http://ozgultevretram.meb.gov.tr>

Vilayet Konağı 3. Kat 17100 ÇANAKKALE

Tel. : 217 11 35
Faks : 217 29 72

E-Posta : canakkalemem@meb.gov.tr
İnt. Adresi : <http://canakkale.meb.gov.tr>

